

"DRAUGAS"
Rev. A. Stankevičius
4557 Wood St.
WILKES-BARRE, PENN'A.
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$2.00
In Kanada ir kitose šalyse \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIAM.
Rankraščiams siūti adresu:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus siūti ir su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS"
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America
PUBLISHED EVERY THURSDAY.
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Canada and other Parts \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 12.

WILKES-BARRE, PA., 23 D. VASARIO (FEBRUARY) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Užgaveniu Nedelia.

Lekcija. — I Kor., XIII, 1—13. — Broliai: Nors kalbėjau žmonių ir aniuolu liežuviais, o meilės neturėčiau, stojau kaip varis žvaigžs arba cimbolai skambantys. Ir nors turėčiau pranašystę ir žinočiau visas paslaptis ir visą mokslą, ir nors turėčiau visą tikėjimą, taip jóg kalnus perkėčiau, o meilės neturėčiau, nieks esu. Ir nors išduočiau pavargėlių penėjimui visus mano turtus, ir nors paduočiau mano kūną taip, kad / degčiau, nieko man nepadės. Meilė yra kantri, yra maloninga. Meilė nepavydi, nedaro pikto, nepasiučia; nėra išsikelianti, neieško kas savo yra, negalvoja pikto; nesidžiaugia iš neteisybės, bet džiaugiasi iš tiesos; viską išturi, viskam tiki, viso vilisi, viską iškencia. Meilė niekad neprapuola, nors pranašystės nieku bus pavestas. Nes per dalį pažįstame ir per dalį pranašaujame. Bet kad ateis, kas tobula yra, išnyks kas per dalį yra. Kad buvau mažutėlis, kalbėjau, kaip mažutėlis, iš maniau, kaip mažutėlis, galvojau, kaip mažutėlis. Bet kad stojau vyrų, išnaikinau, ką turėjau mažutėlio. Dabar regime veidrodyje, prilyginime, bet tada veidu veida. Dabar pažįstu per dalį, bet tuo metu pažįsiu, kaip ir pažintas esu. O dabar pasilikite: tikėjimas, viltis, meilė, tos trys, o šis tu yra didesnė meilė.

Evangelija XVIII, 31—43. — Anuomet paėmė Jezus dvylikę ir tarė jiems: Štai einame į Jeruzolimą, ir išsipildys vis, kas yra pranašų parašyta apie žmogaus sunų. Nes bus išduotas stabmeldžiams, ir bus apjuoktas ir nuplaktas ir supliandytas. O nuplaktą užmuš jį, o trečiojoje dienoje kelsis iš numirusių. O anie iš tų daiktų nieko nesuprato, ir buvo tas žodis nuo jų pridengtas, ir neišmanė, apie ką kalbėjo. Ir stojosi, kad prisitartino prie Jericho, sėdėjo nekuri aklas pagal kelią elgėtandamas. O kad išgirdo minią praeinant klausė, kas tai būtų. Ir pasakė jam, jog Jezus Nazarėnietis praeina. Ir susuko, tardamas: Jezus, Dovid sunau, susimilk ant manęs. O kurie pirma ėjo, barė jį, idant tylėtų. Bet jis tuo labiau šaukė: Dovid sunaus susimilk ant manęs. O Jezus pristojęs liepė jį atvesti pas save. O kad prisitartino, klan tardamas: Ką nori, padaryčiau? O jį

sai atsakė: Viešpatie, idant regėčiau. O Jezus jam tarė: Regėk, tavo tikėjimas tave sveiku padarė. Ir tuojau praregėjo ir ėjo paskui garbindamas Dievą. O visi žmonės, regėdami, davė garbę Dievui.

DVASIŠKOJI AKLYBĖ.

Tarpe visų regimųjų Dievo sutvėrimų įstabiausias yra žmogus. Iš dviejų sudedamųjų žmogaus dalių praktinės yra siela; tarpe sielos galybių pirmiausia, išvymiausia ir labiausiai dvasinė yra išmintis. Šioji galybė tuomi yra mūsų sielai, kuomi akis kūniui, teisėjas valstijai, saulė švėtui. Šia galybe mes matuojame dangaus augštybes, jurių gylis, suvaldome gaivalus ir viešpatuojame sviete. Išmintis yra visokio meno išradėja, mokslo motina ir, kas ją garbingiausia daro, tai tas, jog išmintis yra pirmomis durimis, per kurias Dievas įeina į mūsų širdis: išmintis yra tikėjimo sostu ir amžinosios laimės šventyne, nes per ją, anot šv. Tomą, išrinktieji regi Dievą ir pripildyti yra laime.

Tarpe visų žmogaus pajautimų prakilniausias yra regėjimas. Žmogaus akis yra tartum koks veidrodis, kuriame spindi jo siela. Kitų žmogaus jausmų veikimas yra labai apribotas. Pajautimų pasiekiamie tik artimiausius dalykus, girdėjimu kiek tolimesnius, bet regėjimu žvaigždes palytim. Iš to pigu suprasti, kaip didelė pelaimė neregiiu tapti. Bet jei kuniškoji aklybė yra baisi nelaimė, tad su kokia nelaimė galėtumėm sulyginti dvasiškąją aklybę, išminties apjėkimą? Juk tik per išmintį mes pažįstame Dievą, tąją amžinosios teisybės saulę! Labai tad yra svarbu sužinoti dvasiškąsios aklybės priežastis ir surasti būdą tokios nelaimės išvengimui.

Pirmoji priežastis yra tai Dievo teisybės baumė. Šv. Augustinas taip tą dalyką išaiškina. "Yra tai teisingiausias ir visiškai su protu sutinkantis dalykas atimti nuo tarno tą įrankį, kuris jam buvo duotas, o kuriuom jis niekad nesinaudojo. Taip Viešpats atėmė talentus nuo tarno, kuris su jais nieko neveikė. "Štai jau dve treji ar penkeli metai, kaip Dievas siunčia pamokslininką, mokytoją, kuris primena tau tavo priedermes, rodo ir dangų kelią, Dievo žodį skelbia, ragina pataisyti blogą gyvenimą, o tu nepaisai; nieko iš to sau nedarai. Gerai! Ateis diena ir suspaus tave ilga liga, arba tokiose aplinkybėse atsirasi,

jog daugiau neturėsi šviesos pamokslų ir nueisi pražuties keliu. Arba, štai penktis ar šeši metai, kaip tau šviečia gražu pavyzdžiu ir žodžiu tavo motina ar pati, rodo tau kelią ir dangų, bet tu sau nieko iš to nedarai, da ją pašiepi ir užgaulioji. Gerai! Ateis diena, Dievas atims tau tą šviesą, ji mirs, nebus kam daugiau tavęs persergėti ir eisi iš prapulties ir prapulti.

Antra priežastis dvasinio apjakimo tai velnias, kuris, kaip vanagas, išlupa akis savo aukai. Taip jis pasielgia su nusidėjėliais, kurių tampa viešpačiu. Kas link teisiųjų, kurie kratosi nuo aiškos nedorybės ir ant kurių velnias maž turti valdžios, skleidžia jiems žaibangus, sunkiai užmątomus: savymėilės, pasitikėjimo savo dorybe, apsilėidimo; jie tų spąstų nepatėmija ir dūodasi pasigauti.

Trečia priežastis — tai pageidimas. Štai žmogus, rožė, visame kame protingas, kaip tik pasidavė godulystei, puikybei, kuniškumui, jau nieks neigėbės jam akių atidaryti. Samsonas buvo didžiū, pradžioje, šven tuojau, bet kaip veik prie mōters prisirišo, pagavo jį Filistinai, išlupo akis ir prikallė, kaip gyvuli, prie maluno, kad girnas sukty. Taip kiekvieną pageidimas apjakina. Toks, kaip prie girnų prikaltas, jokio pažangumo nedaro. Jo adventinė išpažintis lyginasi vėlykinei, be jokios atmainos ir pasitaisymo iki mirties. Laikas tad iš tokio padėjimo pasikelti.

Dievo bausmę reik atitolinti atgaila ir malda: "Viešpatie, idant regėčiau". Žaibangus velnio išvengsi, jieskodams patarimo pas spaviedniką, kuriam skaičių atiduodi iš savo darbų, pareigų atlikimo ir dvasios savo stovio. Pageidimus savo peigalėsi kariandamas su jais. "Domine, illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte" — Viešpatie, apšviesk mano akis, idant kuomet neužmigčiau mirtyje!

BAŽNYTINĖS ŽINIOS.

Vilniaus vyskupijos kunigų permains. Kun. A. Abramovič, vidaus reikalų ministerio įsakymu, iškeltas iš Derecinio, apsigyves Lydoje. Kun. A. Puncel's paskirtas Derecinio klebonu; kun. St. Klim, Vilniaus gubernatoriui reikalaujant, pašalintas iš Smurgainių, paskirtas klebonu Didž. Brzostovicon; kun. A. Michrilevič, vidaus reikalų ministerijai reikalaujant, pašalintas iš Didž. Brzostovicos;

kun. Stankevičius, b. Kobrienės dekonas, paskirtas misionorium prie šv. Baltramiejaus bažnyčios Vilniuje; kun. Pr. Raštutis, Gervėtų kam., paskirtas Daugeliškių kam.

Liublino administracija, kaip rašo "Sievz. Slovo" uždraudė katalikų dvasiškams prisisiegti, kad pildysią šv. Tėvo enciklikos įsakymus apie modernizmą iki nebus leista iš Peterburgo.

Iš Lietuvos.

Gaisrai. Vilniaus gub. pirmoje gruodžio mėn. pusėje buvo 19 gaisrų. Šiame skaičiuje 3 sykius buvo tyčia padegama, 7 sykius užsidegė per gyventojų neatsargumą ir 9 sykius dėl nežinomų priežasčių.

Bubiai (Kauno gub.). Vaikams eglėlės. Prie gra po Bubovo lėšomis užlaikoma pradinė mokykla, kurią lanko daugiausia grapo dviejų dvarų darbininkų vaikai. Grapienės Zubovienės (senosios) rupešėiu yra įsteigta pavargėlių vaikams prieglauda.

Per Kalėdas mokyklos ir prieglaudos vaikams buvo papuoštos eglėlės ir dalijamos dovanos. Buvo neužmiršti čia ir Bubių pienininkystės ir gyvulių auklėjimo mokyklos mokiniai. Apie tą pastarąją mokyklą pasitengsiu plačiau parašyti kitą kartą.

Puikų grapo Zubovo pavyzdį mažai kas iš dvarponių seka. Tarpe suvalkiečių dvarponių tokių nei negirdėti. Gaila, kad taip mažai mes teturime tokių grapo Zubovų.

Politechnika žydams Vilniuje. Rusų laikraščiai rašo, jog kažikas, kurs nori pasilikti nežinomas, paaukavo 50,000 rublių įkurimui Vilniuje politechnikos žydams. Stato tik jis tą sąlygą, kad jo sumanymas būtų įknytas per dvejus metus.

Liaudies mokyklos. Praslinkusiais metais Vilniaus mokslo apskrityje įkurta 803 naujų liaudies mokyklų, jų tarpe: Vilniaus gub. 93; Kauno gub. 108.

Liaudies mokytojų kursai. Vilniaus apskrįčio globėjas ketina ateinančią vasarą įrengti trumpai tvėriančius liaudies mokytojų kursus prie Polocko, Nesvėžio, Panevėžio ir Poletico; kun. A. Michrilevič, vidaus reikalų ministerijai reikalaujant, pašalintas iš Didž. Brzostovicos; baigus kursams bus rengia-

mos ekskursijos į įvairias Rusijos vietas.

Vilnius. Žuvininkavimo draugijoje. Sausio 3 d. buvo Vilniaus Žuvininkavimo draugijos valdybos susirinkimas. Iš pat posėdžio pradžios buvo dviejų dvarininkų Kolontajo ir Mohlo skaitoni laiškai, kuriuose juodu dėkavoja lietuviui Ložinskiui, vandens kultūros technikui, už jo sąžiningą ir tikslią jų tvenkinyse žuvų veisimo ukių įtaisymą. Paskui Ložinskis papasakojo apie savo kelionę į Lenkiją, kur jis buvo nuvykęs pasižinti su ten vedamais žuvininkavimo ukiais. Ypatin gai gyrė jis žuvininkavimo ukį Knišino gr. Krasnickio dvare Gardino gubernijoje. Tai visų didžiausias Rusijos žuvininkavimo ukis, kurs užima 730 žemės dešimtinių. Vienas tik tvenkinyse užima virš 500 dešimtinių, o kiti visi jau daug mažesni. Tuose tvenkinyse augina mos visokių veislių žuvis. Pelnas iš žuvų čia kasmet didinasi. Paskutinais 10 metais Knišine parduota žuvų už 190,725 rublių. Gryno pelno gauta 17,725 rb. Ložinskio paskaitai pasibaugus nutarta visotinį narių susirinkimą suaukti kovos m. Paskui buvo dar skaitomas užprašymas dalyvauti šiuometiniame žuvininkavimo kongrese, kurs suaukia mas Ryman. Posėdžiui besibaigiant draugijos sekretorius pranešė, jog Šventėnų paviete Žulavoje — vietiniai valstiečiai naikina žuvis dinamitu. Nutarta draugijos vardu kreiptis į vietinę policiją, kad ji užgintų tokių žuvų naikinimą.

Lietuvių kalbos lekcijos Vilniuje. Sausio 12 d. buvo pirmoji lietuvių kalbos lekcija 1-je vyrų gimnazijoje. Mokytojas p. Kairiūkštis, tikisi, kad netrukus pasiseks pradėti tokias-pat lekcijas ir privatinėje Pavlovs-kio vyrų gimnazijoje.

Auka lietuvių katedrai Kriokuvo universitete. Siesikų dvarininkas p. Damininkas Daugėla ir jo žmona iš gr. Chodkevičių Ona Dau-gienė paskyrė 1,000 rb. kun. Liubomirskių fondan įsteigti lietuvių kalbos katedrai Kriokuvo Jogalonų universitete ir pasiuntė tuos pinigus Kriokuvo Mokslo Akademijai.

Ukrainiečių mokslo-literatūros mėnesiniame laikraštyje "Literaturno-Naukovyj-Viestnik", lapkričio mėnesio numeryje išspaudinta d-ro J. Basanavičiaus straipsnis apie lietuvių dainas.

Stakliškiai, Trakų ap. Stakliškių parapijoje, kaip praneša "Šalt.", jau visi sodžiai, išskyrus tik du, išėjo vienasėdžiais. Pats Stakliškių miestelis, turįs 75 valakus žemės, ir tas išsiskirstė.

Panevėžys. Ne tik seniau, bet ir dabar dar mes tebelekinami. Sausio 10 ir 11 d. Stoties gatvėje kalėdojo kamentorius kun. Cirankevičius (lenkas) ir visiems vaikeliams dalijo paveikslėlius su lenkiškais giesmelėmis. Vaikams prašant paveikslėlių su lietuviškais giesmelėmis, kun. Cirankevičius atsakė tokių neturįs. O gal kun. C. ir kaimiečius t-pakomis nelaukiamomis dovanelėmis apdovanos?

Panevėžys. Per Panevėžį pereina daug išeivių, keliaujančių iš Lietuvos Amerikon. Mat, čia patogi jiems vieta pagyventi ir mieste, akis pasigydyti. Gerai, jei išeivis gydosi pas gerą akių gydytoją; bet kai kurie, pri-trūkę kantrybės, meta gerą jį gydytoją ir eina į tokį, kurs greičiau žada pagydyti. Tokių gi "specijalistų", kuriems daugiau rūpi ligoninė kšėnė, kaip jo liga, nežinsio paskaitai pasibaugus nutarta visotinį narių susirinkimą suaukti kovos m. Paskui buvo dar skaitomas užprašymas dalyvauti šiuometiniame žuvininkavimo kongrese, kurs suaukia mas Ryman. Posėdžiui besibaigiant draugijos sekretorius pranešė, jog Šventėnų paviete Žulavoje — vietiniai valstiečiai naikina žuvis dinamitu. Nutarta draugijos vardu kreiptis į vietinę policiją, kad ji užgintų tokių žuvų naikinimą.

Išeivybė. 1910 metais per Liepojaus uostą iškeliavo užsienin, daugiausia Amerikon, 23,683 vyrai ir 15,665 moters. Vežiojo išeivius 11 garlaivių.

Panevėžys. Ne tik seniau, bet ir dabar dar mes tebelekinami. Sausio 10 ir 11 d. Stoties gatvėje kalėdojo kamentorius kun. Cirankevičius (lenkas) ir visiems vaikeliams dalijo paveikslėlius su lenkiškais giesmelėmis. Vaikams prašant paveikslėlių su lietuviškais giesmelėmis, kun. Cirankevičius atsakė tokių neturįs. O gal kun. C. ir kaimiečius t-pakomis nelaukiamomis dovanelėmis apdovanos?

Panevėžys. Per Panevėžį pereina daug išeivių, keliaujančių iš Lietuvos Amerikon. Mat, čia patogi jiems vieta pagyventi ir mieste, akis pasigydyti. Gerai, jei išeivis gydosi pas gerą akių gydytoją; bet kai kurie, pri-trūkę kantrybės, meta gerą jį gydytoją ir eina į tokį, kurs greičiau žada pagydyti. Tokių gi "specijalistų", kuriems daugiau rūpi ligoninė kšėnė, kaip jo liga, nežinsio paskaitai pasibaugus nutarta visotinį narių susirinkimą suaukti kovos m. Paskui buvo dar skaitomas užprašymas dalyvauti šiuometiniame žuvininkavimo kongrese, kurs suaukia mas Ryman. Posėdžiui besibaigiant draugijos sekretorius pranešė, jog Šventėnų paviete Žulavoje — vietiniai valstiečiai naikina žuvis dinamitu. Nutarta draugijos vardu kreiptis į vietinę policiją, kad ji užgintų tokių žuvų naikinimą.

Išeivybė. 1910 metais per Liepojaus uostą iškeliavo užsienin, daugiausia Amerikon, 23,683 vyrai ir 15,665 moters. Vežiojo išeivius 11 garlaivių.

Kaune ėmė labai sirgti išbėriamomis karštinėmis. Tuo tarpu ligonių priskaitoma apie 40. Policijos įsakyta, kad pamaldos prie mirusių karštinėmis tebutų laikomos koplyčiose ant kapų, kad grabai būtų uždaryti, kad nabaštinkų nelaikytų namie, bet tuojau lydetų jį kapus.

Butenai (Šimonių parap. Ukmergės apskr.) Butėnų sodžius pralenkia kur kas didesnius sodžius apylinkiniams apšvietimo dalykuose. Šis sodžius gana susipratęs ir neniekina laikraščių ir knygų skaitymo. Čia praetais 1910 metais laikraščių gana nemažai pareidavo: "Viltis", "Šaltinis", "Vienybė", "Spindulys", "Gar-nys". Netik bernačiai, bet ir mergaitės su atsidėjimu skaito laikraščius ir knygas. Šitame sodžiuje yra dar nemažai prisirašiusių prie Kauniškės šv. Kazimiero

Upina (Luokės par., Šiaur. lių pav.). Žmogžudystė. Gerai pasituris ukininkas Bielskis iš Tetervinės prie Gentėnų sodžiaus šventėms pasibaigus išvažiavo su savo reikalais į turgų, palikęs namie vieną savo žmoną. Pagrįžęs rado ją užmuštą ir 220 rublių pinigų pavogta. Užmušėjai nesusiminti.

Petrošiunai. Tuoj po N. Metų pasimirė ir Perošiunų kapinėse tapo palaidotas ukininkas J. Marcinkevičia, visoje apylinkėje mylimiausias žmogus. Tikras krikščionis, Dievą mylės, mokesį su savaidijusiais sutaukinti ir gerus patarimus duoti, nolu blaivybės mylėtojas ir platintojas. Prieš mirdamas išakė šermenys nei alaus niekam neduoti. Žmonių laidotuvsė vienok buvo minių minios. Amžinoji šviesybė tešviečia jam danguje.

Darbėnai (Telšių pav.). Šių metų sausio 3 d. buvo Darbėnų valsčiaus igaliotini susirinkimas. Buvo svarstomas klausimas apie alines, traktierių, monopolij. Susirinkimas vienbalsiai nusprendė, kad traktierius ir alinės visos būtų panaikintos ant visados. Žemiečių viršininkui paaiškinus, kad alinių nebegalima esą šiemet uždaryti, nes jau visi alininkai turi nusipirkę patentus ir tokiuo būdu nebegalima esą jiems užginti, vien balsu visi nutarė: 1) traktierių panaikinti ant visados, 2) šventomis dienomis visos aludės turi būti uždarytos. Apie monopoliją tai mažai tebuvo kalbama, taipgi ir paliko posenovei.

Tuo savo nutarimu davė puikų pavyzdį Darbėniškiai ir kitiems valsčiams ir pasirodė, kad jie yra susipratę, gerų norų žmonės.

draugijos. Šiame sodžiuje susirinkimuose ypač atsižymi jaunimas savo tautiškomis dainomis, kurias dailiai padainuoja susirinkęs. Teke šnekėti man su šiuo sodžiaus jaunimu, kad jie esą labai išimylėję ir laikraščius ir knygas, laikraščiai jiems laukiami, kaip svetyks koks, be kurto apseiti negalima.

Upina (Luokės par., Šiaur. lių pav.). Žmogžudystė. Gerai pasituris ukininkas Bielskis iš Tetervinės prie Gentėnų sodžiaus šventėms pasibaigus išvažiavo su savo reikalais į turgų, palikęs namie vieną savo žmoną. Pagrįžęs rado ją užmuštą ir 220 rublių pinigų pavogta. Užmušėjai nesusiminti.

Petrošiunai. Tuoj po N. Metų pasimirė ir Perošiunų kapinėse tapo palaidotas ukininkas J. Marcinkevičia, visoje apylinkėje mylimiausias žmogus. Tikras krikščionis, Dievą mylės, mokesį su savaidijusiais sutaukinti ir gerus patarimus duoti, nolu blaivybės mylėtojas ir platintojas. Prieš mirdamas išakė šermenys nei alaus niekam neduoti. Žmonių laidotuvsė vienok buvo minių minios. Amžinoji šviesybė tešviečia jam danguje.

Darbėnai (Telšių pav.). Šių metų sausio 3 d. buvo Darbėnų valsčiaus igaliotini susirinkimas. Buvo svarstomas klausimas apie alines, traktierių, monopolij. Susirinkimas vienbalsiai nusprendė, kad traktierius ir alinės visos būtų panaikintos ant visados. Žemiečių viršininkui paaiškinus, kad alinių nebegalima esą šiemet uždaryti, nes jau visi alininkai turi nusipirkę patentus ir tokiuo būdu nebegalima esą jiems užginti, vien balsu visi nutarė: 1) traktierių panaikinti ant visados, 2) šventomis dienomis visos aludės turi būti uždarytos. Apie monopoliją tai mažai tebuvo kalbama, taipgi ir paliko posenovei.

Tuo savo nutarimu davė puikų pavyzdį Darbėniškiai ir kitiems valsčiams ir pasirodė, kad jie yra susipratę, gerų norų žmonės.

Paskutiniu metu, ypač nuo misijų tėvo Kazimiero Kretingoje, girtuokliavimas Darbėnuose žymiai sumažėjo, o jei dar šitą jų nutarimą valdžia patvirtins, tai dar labiau sumažės.

Užtatgi apsišvietimas pradedo labiau kilti; žmonės, ypač jaunimas, pradeda labiau skaityti knygas, laikraščius; moka taipogi dailiai, naudingai ir blaiviai pasilinksinti.

Antrą dieną Kalėdų buvo "blaivininkų" pasilinksni-

nimas. Iš žingeidumo nuvykau ir aš. Pirmo to buvau įsitikinęs, kad nieko gero nebus, bet paskiaus negalėjau atsidžiaugti. Bažnytinis choras padainavo, keletas vaikų ir 2 mergaitės puikiai sakė eiles. Potam buvo rodomi gyvieji paveikslai su trumpais paaiškinimais, daugiausiai apie girtuoklystę ir jos pasekmes. Reikia paminėti, kad viską išpildė beveik vieni sodiečiai, nebaigę jokių mokslų. Taigi labai džiaugiuosi ir tariau širdingai ačiū visiems tą pasiūlymus surengusiems.

Už tai tik Darbėniskiai negirtini, kad jau perdaug apleidė savo bažnyčią.

“Vienybė”.

Panevėžys. Sausio 8 (21) čia buvo lietuvių vakaras, surengtas “Šv. Zitos” draugijos. Vaidinta “Pabaigtuvės” ir “Piktoji gudrybė”. Artistai-mėgėjai gerai buvo prisiruošę, taip kad vaidinta neblogai. Po vaidinimų buvo tautiški šokiai ir žaislai. Už vakaro surengimą ačiū reikia pasakyti p. Grigoniui. Žmonių buvo labai daug.

Leipalingis (Seinų ap.). Leipalingio parapija yra tai vienas iš tamsiausių Lietuvos kampelių. Neskaitant kelių vienasėdžių visi ūkininkai gyvena sodžiais ir dėl tos priežasties veda ūki kuoprasčiausiai. Beveik visose gyvenamose trobose labiausiai puola į akis nešvarumas, nevalyvumas. Daugumas ne tikta mažžemių, bet ir vidutinių ūkininkų žiemos metu troboje laiko avis ir šeria kiaules. Iš to oras visada taip sugedęs, kad nepratusiam sunku juo ir kvėpuoti. Galima numanyti, koks vargas tokiuose namuose ligoniams, ypač mažiems vaikeliams. Pasižiūrėjus į visą naminių apsiėjimą mažesnių ir didesnių ūkininkų, reikėtų spėti, kad tai žmonės labai neturtingi, tuotarpu pasirodo, kad viena tik Leipalingio parapija, skaitanti apie pusšimtą tūkstančio žmonių, išleidžia vienais metais svaiginamiems gėrimams tūkstantis tris su viršum tūkstančius rublių: degtinei 12 tūkstančių rublių ir alui apie 22 tūkstančius. 5 aludės ir 6 krautuvės žydų rankose, kurie gyvena sau kaip ponai. Yra, tiesa, ir trys katalikų lietuvių krautuvės, bet iš jų dvi vos tebegyvuoja, nes mūsų žmonės saviškiams begėdiškai pavydi ir nenori jų palai kyti. Labiausiai tam kaltas žmonių neapsisvietimas. Reta kurioje troboje rastum naudingą knygėlę, o laikraščius visoje parapijoje lig šių metų vos buvo apie dešimtį egzempliorių.

Naujos gubernijos. Paskutiniuoju laiku ėmė eiti paskalos, būk vyriausybės žadanti padalinti Lietuvos kraštą kitaip, negu dabar, būtent: iš Kauno gub., Vilniaus, Kuršo ir Gardino gub. dalių, o taipogi 6 Suvalkų gub. apskrčių žada būti dvi nauji gubernijos: Kauno ir Šiaulių.

Liubavas (Kalvar. ap.). 2 (15) sausio š. m. apie 10 valandą vakare į senatikių kailiadarbių butą, įsilaužę, atmušdami kirviu duris, du jaunu, 17 ir 18 metų, vagiliu. Šeimininkų tuo tarpu nebuvo namie. Vagis paėmė dėžutę, kurioje, pagal vagių

nuomonę, buvo pinigai. Išnešė dėžutę į sodą, atmušė spyną ir paėmė du pašpartu, bruslotą ir vieną rublį, o daugiau ten nieko nebuvo. Ant rytojaus duota žinia policijai, kuri vagis tuoj suėmė. Suimtieji iš pradžių gynėsi, bet paskui prie visko prisipažino ir dabar tupi ligi teismo valsčiaus kalėjime.

Biržai (Panevėžio apsk.). Biržų “Labdarininkų Katalikų Draugija” Kalėdų šventėms paaukojo vargšams 20 rub. Iš tų pinigų buvo iškepta 80 kepalėlių ragaišių (baltos duonos), nupirktą pusantro pūdo silkių ir pūdas cukraus ir išdalinę Biržų parapijos vargšams. Paskirtą dieną prieš Kūčias susirinko vargšai ir buvo jiems visa tai išdalinę, o kas tolimesniuose sodžiuose gyvena, arba patys negalėjo ateiti, tai vargšų globėjai nuvežė kiekvienam paskirtą dalį. Panašus vargšų šelpimai yra per Velykas ir Sekmines.

Skriaudžiai (Marijampolės ap.). Sausio 3 d. Užbališkių kaime atsitiko didelė nelaimė. Ukininkas Juozas Šalcauskas, norėdamas žuikį nušauti, paėmė šautuvą savo kambaryje. Jam betaisant šautuvą iššovė ir šūvis pataikė tiesiog į veidą. Šalk. krito ant vietos. Našnikas trečietais vedęs, 22 metų, paliko našlę su dviem mergaitėmis.

Niedzingė (Trakų ap.). Niedzingio bažnytkaimis guli ant krašto Amarnės upyčio. Čia yra mūrinė bažnyčia, statyta 1844 m. generolo Žilinskio. Parapija gyvena lietuviška, dėlto ir pamaldos atliekamos lietuvių kalba. Parapijoje yra apie 4 nedideli dvareliai. Tarp Pakursės dvarelio ir josios pulverkiškio yra sodžius Pakarsės vadinamas. Vairuojant pro tą sodžius net šūpulis ima. Metęs ant jo akį, tuoj atsimeni baises baudiavos laikus. Nes žemė duota jam kuoprasčiausiai, todėl jo gyventojas dar ir ligio šioliai slėgia kuodidžiausias vargas ir baisiausias skurdas. Visos gatvės trobelės mažučiuokės, sukrypusios, supuvusios, stogai nukędę, nuplyšę, žmonės paliegi, išblyškę, nuskurdę; vaikai begėdžio puspliekiai, žodžiu, rodosi čia dar tebevis patauja tikra baudžiava. Tačiau čia neseniai įsimetė vienas kalgraužys, kuris dirba iš akmens gražius paminklus. Taigi niedzingiečiai ir aplinkinių parapijų lietuviai kreipkitės į jį, reikalaudami nuo jo lietuviškų parašių ant kiekvieno paminklo.

Niedzingių parapijoje yra nemaža ilgarankių vagių, kurie moka pavogti išpatanosės. Taip andai vienas iš tokių pavogė sieksnį malų iš pono Žilinskio kiemo. Gėda jums niedzingiečiai turėti savo tarpe tokius vagišius. Jūs turite išduoti tokius policijai.

“Šaltinis”.

Čipėnai (Panev. pav.). Gruodžio 29 d. Valsčiaus valdyboje buvo rinkinių susirinkimas, kur buvo svarstoma mokesčių atskaita už praėjusius metus ir paskirtas naujas metams. Vienur nuimta, kienu pridėta, visko nerokausiu.

Kaip priėjo prie laikraščių išrašymo vals. valdyboms, tai ėmė rekt, kaip varmai, kad nereikia, nereikia. Dabar jau visi namie turi. Viršaitis paprašė persiskirti, kurie nori laikraščius ir kurie ne. Persiskyrė... 0 gi liko 5, kurie nori. Norėjo perkaltbėt, bet kur — ėmė rekt, kad nereikia. Toliau viršaitis paprašė dar paklaustyti. Klausom: perskaitė, kokien ten mokyklon reikia “joknos”, reikalauja 2 rb.; visi sutiko ir paskyrė 2 rb.

Ant galo nutarė Vabalniškių liaudies mokyklą perkelti į dviklesę mokyklą.

Rudiškiai (Šiaul. pav.). Pas mus labai yra išsiplatinus girtuoklybė. Kur tik su eis bent keli, tuojau butelis ir kaladė kortų. Tėvai vaikams visai nenoriai leidžia į mokyklą. Laikraščius pareina tik tai vienas ekz. “Vilties” ir — “Liet. Ukin.”

Kriokialaukis (Mar. pv.). Sausio 3 d. (n. s.) 1911 m. buvo valsčiaus susirinkimas. Prisirinko arti 154 valstiečių. Buvo tiesotas susirinkimas, ir visi norėjo nu turti, kad šventadieniais aludės ir smuklės būtų uždengtos. Bet tas, kuriam tas būtų būvė skaudu, pasirūpino pavaišinti ūkininkus. Susirinkime prasidėjo suirutė, pradėjo kai kurie prieštarauti. Dauguma valstiečių reikalavo, kad reik uždaryti, bet valsčiaus raštininkas p. Dylerskis atsisakė rašyti nutarimą protokolui. Paskui norėjo parašyti atskiram popierukę... nieko neisejo. Pradėjo valstiečiai skirstytis, ir tada (!) raštininkas pradėjo balsavimą. Apsidžiaugę... pasirodė, kad neuždaryti, nes pusės nebuvo.

Paskui vakare dar ilgai buvo girdėti užimas miestelyje, tai dvaras vaišino ūkininkus, o šie paskutinieji linksminosi, padaugisą savo gerovę.

Bagotšilis (Senap. pav.). Pereitą metų čion patvirtino atskirą parapiją; pirmiau ji priklausė prie išviškių, kurie gana toli, 9 verstai. Prieš pat kalėdas bagotšiliečiai susilaukė ir kunigo, kuris iš pirmos dienos pasirodė stropiu blaivininku. Bažnyčios nėra. Pamaldos laikoma kapų koplyčioje. Netolimoje ateityje žadama atidengti liaudies mokyklą ir statyti naują bažnyčią. Nesuspėjo dar apsirūpinti ir apsvarstyti babarapijos reikalų, o jau kaipurapijos pašaliniai geradariai rūpinasi ir galvą laužo, kaip čia įsteigus alūdę.

Bartinkai (Vilk. pav.). Sausio 9 d. (n. sk.) buvo valsčiaus sueiga. Dalyvavo pavieto viršininko pagelbininkas. Valsčiaus valdyba davė atskaitą iš perėitų metų. Po tam valsčiaus raštininkas pranešė, kad viršininkas reikalauja atnešančių metams “stuikos” su 2 risoriniais vežimais žandarams važiuoti, ir karietos — viršininkams. Be to arkliai kad būtų ne jaunesni, kaip 4 metų ir ne senesni, kaip 12 metų. Vežikas ir nebet koks — su “forma”, jai nas nuo 18 iki 30 metų amžiaus. Tokios “stuikos” be 1000 rublių neapsiima niekas laikyti, todėl valsčius vienbalsiai atsisakė pildyti viršininko norus. Nuo naujų metų čia turėjo atsidaryti pačios skyrius. Valsčiai reikėjo duoti tik vietą, bet valstiečiai atsisakė ir dar nežinia kas bus. Beto dar valstiečiai pareikalavo, kad viršaitis paliuosnotų sargą, kuris buk daugumai esąs išpykęs, o į jo vietą išsirinko sau kitą.

Pilviškiai (Mariam. p.). Sausio 12 d. (n. sk.) buvo valsčiaus sueiga. Išrinkome du valsčiaus įgaliotinius. Paskui buvo apskaitliuotos išlaidos ateinančioms 1911 m. Išlaidos sumažintos 100 rub.; mat valstiečiams pasirodė, jog margapinigiai perdideli. Pernai mokėjo po 18 kap. nuo margo. Bet nežiurint sumažėjimo išlaidų, viena valsčiaus dalis turės mokėti daug daugiau margapinigių, negu kita. Taip — Bagotosios kaime norima atidengti mokyklą; prie jos atidengimo žada prisidėti 11 kaimų, ir jie atsako palaikyti Pilviškių mok. Dėl tos priežasties kiti 11 kaimų atsisako palaikyti Bagotosios mokyklą.

Tariamies apie laikraščius pasisūždinimą... Atsirado tokie mandragalviai, net gi vienas buvęs viršaitis, kurie išrado, jog laikraščiai — be reikalingas daiktas. Laikraščiams išrašyti buvo paskirta tik 6 rub., — turėsime “Gubernskija Viedomosti”. (Reikia žinoti, kad praėjusiais metais turėjome 4 lietuviškus laikraščius).

Be visų tų reikalų, valsčiaus sueiga nutarė atidaryti valsčiaus taupomąją — skolinamąją kasą. Pamatinui kapitalui padaryti nutarė rinkti po 10 kp. nuo kiekvieno margo; susidarys arti 700 r.

“Liet. Ukin.”

Korespondencijos.

DONORA, PA.

“Draugo” dešimtam numerioje p. Donorietis subara šio miestelio lietuvių už girtuokliavimą ir gerai. Donoriškiai ištiko mėgsta išsigerti, įkaušę mėgsta pešties, po teismus tasyties ir taip toliaus. Ypač palinkę girtuokliuoti pavieniai lietuviai. Graudu net darosi žiurinti ir tuos prasigėrusius vaikus, netekusius padorumo ir gėdos. Tai vis skaitytojai “Kovos”, “Tėvynės”, “Keleivio”, tai Donorietis apšviestieji, save vadinę cieilikučiais — pirmieiviai. Manding panašių “Keleivio” ir “Tėvynės” išperukidikių netruksta ir kitur. Prie parapijos retas iš jų tepriguli ir jį palaiko. Savo sunkiai uždirtą skatiką palieka aludėje, arba sunaudoja kitiems nepadoriems tikslams. “Pėdės” dienoje slankioja po kampus, idant gauti išigerti, arba sėdi garsiai Donoroje lietuvių “ukėsu” klube, kuris savo vidurinė išvaizda mažai kuo skiriasi nuo senobinės žydų karčiamos. Tame “ukėsu” klube neteko matyti nei vieno katalikiško laikraščio. Yra skaitomi nepadorininkų raštai. Gaila. Tuotarpu prie klubo priguli bene pusantro šimto asmenų, ir visi su maža išimtimi vadinasi katalikais. Tikiuosi, jog klubo valdyba greičiau ateityje pasistengs užsakyti gerus katalikiškus laik

raščius, kaip einančius čia Amerikoje, taip ir Tėvynėje — Lietuvoje. Su pavieniu lietuvių gražiais darbeliais eina lenktyn ir moterėlės, kurių Donoroje, ačiū Dievui, nėra labai daug. Peikiant pavienius be doros ir tikėjimo paklydėlius, negalima pagirti ir kaikiurių vedusiųjų, kurie laiko tuos ištvirkėlius ant “burdos”, su jais bičiuliuojas ir galop patį ištvirksta. Draugysčių Donoroje yra penkios, o ne septynios, kaip p. Donorietis rašo. Štai jų vardai: augščiau minėtas ukėsu klubas, šv. Vincento ir šv. Juozapo draugystė ir abiejų Susivienijimų po kuopą.

Lietuviškų pramoninių bei vertėvių Donoroje visai mažai. Stasys Kazdilius turi puikų savo mūrų namą ir laiko grosernę. Gana gerai jam sekasi. J. Gajaukas taip jau neseniai išikūrė įvairių daiktų sankrovėlę. Gal ir šiam su laiku pradės sekties. Turime Donoroje ir savo siu- tėją, p. Andrių Kiverį, kuriam puikiai klojasi. Turi savus namus, geriausio miesto dalyje, neseniai dar pripirko vieną didelį lotą, bet p. A. Kiveris, nors senas jau amerikonas, neb’rimsta Amerikoje ir ketina grįžti Lietuvon ir ten apsigyventi. Dieve jam padėk! Kiekvienas lietuvis turėtų mirti savo bočių žemėlėje.

Drautis.

EXPORT, PA.

Šio kaimo gyventojus, ap- lankė skaudus smugis: jau visi metai tęsiasi čia angli- kasių straiakas. Westmoreland Coal Co. visai nemano pasiduoti. Surasta šimtai straiklaužių, ir darbas šian- dienią eina be jokių beveik kliūčių. Straioka pradžioje darbas bandyta stabdyti, straiklaužiai persekioti, šaudytasi, bet policijanto lazda privertė išblyškusius straiakerius sulįsti į sulinku- sias savo grįteles ir kęsti badą. Unija, tiesa, duoda šokią-tokią paspirtį strai- kieriams, bet tuom sotas ne- bus... Šiandien, matant šimtus skebsų ramiai einant darban, norisi abejoti apie strai- kosių pasisekimą, norisi tiesiog pasakyti, jog strai- kas pralaimėta. Taip ilga bedarbė ištuštino visą be- veik miestuką, pasiliko vie- ni skebsai ir tie straiakerių, kurie turi šokią-tokią nuo- savybę. Skebsų eilėna stoji daugiausiai italai, gana daug lenkų ir pora lietuvių. Lenkų Exporte yra daugiau- siai. Jie turi čia net savo bažnyčią, į kurią vaikščio- ja visi Exporto katalikai be skirto tautos, nes kitos kata- likiškos bažnyčios Exporte nėra.

Visi metai tęsiasi, strai- kas ir kompanija nepasiduoda, tai retas atsitikimas. Ko- dėl taip ilgai straikuojama, kodėl kompanija neišpildo teisingųjų darbininkų rei- kalavimų, nors straiakas at- neša jai (kompanijai) tūks- tančius nuostolių? Ant tų klausimų neapsiimu nuo- dūgniai atsakyti. Manding Westmoreland Coal Co. ne- paiso straikerių reikalavi- mų dėlto, jog šis straiakas yra “strike of foreigners”, kaip laikraščiuose buvo pa- žymėta. Visuomenė mažai interesuojasi tuom strai- ku, mažai teuzjaucia straikie-

riam, o turtingos kompani- jos puikybė — tuštybė nenori nusilenkti prieš atėvius gaivalą. Taip ilga bedarbė negalėjo, žinoma, neatsi- liepti ir ant gyvuojančios čia lenkų parapijos reikalų. Ineigos labai sumažėjo, o iš- eigi yra gana. Tais sunkiau- siais bedarbės laikais lenkų parapijos reikalais prisiėina rūpintis kun. A. Jurgučius, lietuviai, kuris jau bene šeš- tas mėnuo čia klebonauja. Kun. A. Jurgučio, lietuvių paskyriną lenkiškom para- pijon visai aiškinama. Vie- ni sako, jog norėta užganė- dinti ir mažos saujalės lietu- vių reikalai, kiti tvirtina ki- taip, treči nieko nesako, tik mano, jog kun. A. Jurgutis galėtų daug pasekmingiau darbuotis kitoj vietoj savo tautiečių tarpe. Vasario 6, 7 ir 8 d. augščiau minėtoje len- kų bažnytelėje atsiliko 40 valandų atleidai. Lietuviš- kai pasakė pamokslą kun. J. Sutkaitis iš Pittsburg’o kun. S. J. Čepanasis iš Homes- tead’o, Pa. Lenkiškai pasa- kė pamokslą kun. A. Šimke- vičius iš Allegheny, Pa., kun. J. Vaišnoras iš Esplen, Pa., ir kun. J. Misius iš Donora, Pa.

Drautis.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Gal nebus gražesnio regi- nio miestuose, kaip tarp New Yorko ir Brooklyno.

Nauju Manhattan tiltu ke- lias padarytas da tik veži- mams ir pėstiesiems. Eidamas iš Brooklyno New Yorkan, pasikeli taip augstai, jog ir didžiausias dirbtuves palie- ki po savim apačioje. Plau- kiojantieji laivai augščiau- siais savo stiebiais toli nesie- kia tilto apačios. Taip eida- mas, matai po kairei siaurą seną Brooklyno tiltą. Ryt- mečiais ir vakarais, kada darbininkai daugiausiai va- žinėja, čia negali pasisku- binti. Matai išlėto mirkioji- mą žiburių, karai, rodos, vie- nas kitą vos-vos stumia. Iš- keltųjų geležinkelio vago- nai tankiau pradūdena. Po dešinei-gi toliau matyt taip- pat šniurai perlinių karolių: tai žiba lempos antrojo Wi- lliamsburginio tilto. Čia dar įdomesnis reginys: karai ve- jasi vienas kitą pilnu grei- tumu, o tankiai vienas kitą aplenkia (ten du keliu), tai vėl viršui galvų iškeltojo geležinkelio vagonai čia už- greitai. Viskas, kaip auksi- nis lenciugas žiba iš tolo ži- urint. Dar toliau ir trečias tiltas, tik jau mažesnis ver- tės. Pažiūrėjus į vandenį, ne- gali atsižiopsoti, matydama po abiem šalim miesto švie- sas ir po vandenį skrajo- jant visokeriopas varsas ži- burių.

Lietuviai čia turi didelę parapiją ir mokyklą su ma- ža ir ankšta bažnyčia. Wi- lliamsburgiečiai šituo tai daiktu gali pasididžiuoti. Į jų bažnyčią galima už 5c. at- važiuoti iš visų kampų New Yorko ir Brooklyno prie pa- raižio durų. Bet antroji, nau- ja šv. Juozapo parapija (Centralinė) taipogi susio- ganizavo gale trečiojo tilto. Gal taipgi bus svertimiems lengva ją atrasti. Dar netu- rime savos bažnyčios, da ma- žai pinigų yra kasoje, o to- kioj vietoj jau pabrango žė- nė. Toliau da bus branges- nė. Butų daug greičiau nu- veiktas tas darbas, jeigu vi- si griebtumies prie jo iš- vieno, o dabar, jeigu du bro-

liu, vienas nori bažnyčios, kitas ne, o trečias tai prie vienos, tai prie kitos šalies svyruoja, tai kas bus?

Po naujų metų apyskaitų cieilikai ar jų pasekėjai, iš- girdę, kad jau yra keli tūks- tančiai surinktų parapijos pinigų, nusigando, kaip ku- nigas gali vienas be komite- tų valdyti parapijinį turtą ir pakampėmis ima parapi- jos reikalus tvarkyti.

Mūsų klebonas, kun. Ko- dis savo parapijonams pa- darė puikią dovaną Kalė- doms. Užsakė 300 egz. laik- raščio “Draugo” ir išėinan- tiems iš bažnyčios padalijo. Kolektoriams apmokėjo už visus metus, katras kokį tik katalikišką laikraštį norė- jo. Tiems, kurie nematė, o norėjo, už mėnesį apmokė- jo. Bene bus tai puikiausia dovana.

Darbai pas mus labai su- mažėjo, ale alų žmoneliai tuština už paskutinius cen- tus.

Jonas Raudonaitis.

Nors lietuvių neseniai čia apsigyventa, bet jau randa- si didelis burys.

Darbai pas mus tuo tarpu sumenkėjo, bet tikimės, kad neužilgo pasigerins ir iš ki- tur pribuvusiam bus nesun- ku darbas gauti. Daugelis dirba ir iš mūsų žmonių New York’e, o gyvena čio- nai, nes čia pragyvenimas daug pigesnis, o komunika- cija tarpe New Yorko ir mu- sų kampo labai lengva. Jau visiems žinomas senasis til- tas vadinamas “Brooklyn bridge”, yra visai arti, per kurį galima į kelias minu- tas pasiekti New Yorko mies- tą. Taipgi požeminis trau- kinyš “subway” yra visai arti, kuriuo galima už 5c. pa- siekti vidurį miesto New York. Taigi labai paranku čia apsigyventi ir New Yor- ke dirbantiems.

Iš pradžių čia lietuviai bu- vo išsiskirstę, nei kokio ry- šio tarpe jųjų nebuvo, bet atėjus čia jaunam pilnos energijos kun. Kodžiui, da- lykai virto visai kitaip. Pas- tarasis sutraukė visus į kru- vą ir sutvėrė parapiją, kuri šiandien gražiai plėtojasi ir sparčiai auga. Nors antri me- tai, kaip čia parapija gy- vuoja su pastoviu kunigu, bet parapijos dalykai gana gerai stovi. Bažnyčios dar savos neturime, bet tikimės, kad taip dalykams stovint, greitu laiku susilauksime naujos bažnyčios. Pinigų jau pradžia šiek tiek turi- me, o dar atėjus metinėms mokesčiams, kurios visados atsilieka prie vėlykinių kor- telių, be abejonės, parapijie- čiai nepasigailės paaukoti po keletą centų kad ir extra naujai bažnyčiai, kurą jau žadama pavasarį statyti.

Paskutiniu laiku pas mus buvo įvykęs nesusipratimas tarpe kunigo ir vargonininko. Pastarasis pradėjo rei- kalauti pakėlimo algos, bet kunigas jojo reikalavimo neišpildė. Tada žmogelis pa- siūžė “pafiksyt” surengda- mas bažnytinį giesmininkų straiką, ir tuom manė kuni- gą priverst jam mokėti dides- nę algą. Kunigas, matyda- mas savo bažnyčioj toki “buntovėšką”, ėmė ir pra- šalino nuo vietos už darymą tokių nesamonių bažnyčio- je.

Dabar susilaukėme naujo vargonininko ir visi debė- siai pranyko, giesmini- kaip čio ir vėl eina.

nasis vargonininkas ir vaikš-
tinėja po namus, prašyda-
mas, kad neitų giedot.

Zmogus.

Pas mus buvo tyku ramu,
"Progreso Ratas" kaip ir
numiręs, vien "Liaudies
Mokyklų" p. J. O. Širvy-
das darbuojasi kiek galėda-
mas, bet žmonės nelabai pri-
jaučia "Mokyklai", nežinia
kodėl. Socijalistus "Šventa-
kupriai" baigia tarkuot ant
savo tarkos, o kuriuos pali-
ko visieji, tai tie tarp savęs
piaujasi, ir nyksta kaip žy-
do bitės.

Sausi o 21 d. Eudziejus
Jenkauskas, narys L. S. S.
52 ir 19 kuopų naktinėje
ekspropriacijos iš draugų su
kuriais gyvena, kišenių paė-
mė tai, kas jam reikė, ir pra-
sisalino. Jo visur jieško.

Iki šiol pas mus buvo ra-
mu, bet dabar kilo daug kal-
bų ir manymų, nes atvažia-
vo į mūsų miestą žmonių mo-
kyti garsus oratorius K.
Šeštokas, buvęs Valparaiso
Universiteto studentas. Sau-
sio 25-tą d. parengė prakal-
bas L. S. S. 19-ta kuopa,
kalbėjo minėtas oratorius
su viršum dvi valandas, pasa-
kydamas 60 iki 100 žodžių į
minutę.

K. Šeštokas daug pasakė
teisybės, bet daug ir tokių
kvailių, už kurias kitoj
draugijoj būtų kalbėtoją
laukan išmetę. Jis, paveiks-
lan, pasakė, būk tarp žmonių
žmogūdybės pagimdė me-
džioklės, nes žmonės mušda-
mi žvėris, paukščius, pradė-
jo ir tarp savęs muštis.
Kiekvienas ponas esąs žmog
žudys, neteisingas... Tikė-
jimas palaikas karus, jeigu
tikėjimo nebūtų ir karų ne-
būtų... Vyrai neprileidžia
moterų prie politikos ir ne-
duoda lygių teisių... O vy-
rai tai turi tas teises ir poli-
tiką supranta. Darbininkai
dirba sunkiai, o gauna labai
mažai, o kiti sėdi ir gauna
daug. Bet nepaaiškino, ar
sniegakasy, žemdirbys ga-
lėtų kningas vest. rašyt,
stumti pirmyn mokslus, ty-
rinėti. Kunigai esą svetimo-
teriantojai ir vagis... Tau-
tiečiai neužlaiką prisakymų
Dievo... Nemyli savo arti-
mo... Socijalistai užlaiko
10-tį prisakymą: ievagia,
vienas kito neskriviai; so-
cijalizmas išganysią žmoni-
ją. Oratorius užmiršo, kad
trumpam laike Brooklynje
jau du socijalistai kitų kiše-
nes iškraustė. Kiti socijalis-
tai garsus mokintojai, viens
New Yorke, kitas Brooklyn-
ne svetimtaučiai, i lietuvių
kailį inlinde piaujasi tarp
savęs susirinkimuose, ir sa-
vo organe. "Kovos" redak-
cijoj invyko vaidai. Taigi iš-
puola, kad prisakymais tuos
laužo taip tautiečiai, kaip ir
socijalistai, nes dora nepri-
guli nuo partijų ir ne parti-
jų j savastis.

Laikraščių jokių daugiau
liepė neskaityt tik "Dilgė-
les", "Kovą" ir "Keleivį",
nes kiti visai netikę, tautiš-
kai... Biblijos liepė neska-
ityti, mest ją į kampa. Aiški-
no, kad Dievo nėra. Toliau
išvadino kvailiais tuos, ku-
rie sako, kad Dievo nėra.
Dievas esąs, tik be barzdos.
Krėtė ir daugiau panašių
nesąmonių, kas gal, jo nuo-
mone, yra humoristiska. Už-
tikrino, kad Kristus visai ne
gimęs, jo nebuve, tik buvęs
kita tai žydas Jesus, kuris
apie Galilėjų. To-

liaus aiškino, jog nebuvo
Kristų žydai nukryžiuvojo
kaipo maištininką. Pasakojo
ir apie žmogaus sielą. Buk-
tai studentai mirštantį žmo-
gų paguldė į grabą užvožė,
viršų išpiovė skylę ir laukė
išlendant dušios, bet neišlin-
do, tai esąs faktas, kad du-
šios nėra. Paskui pasakojo,
kad dušia gyvena žmogaus
smegenyse. Ir daugiau
plaušė panašių nesuomuo-
nių, maišė žirnius su kopus-
tais. Taip kalbėti galima ir
11 valandų. Bet kur publika
gavo tiek kantrybės tą vis-
ką taip ilgai klausyti.

Iš kur tas vaikas gavo
tiek proto, tai stebėtina. Val-
paraiso trumpai mokinosi,
kaipo profesorius lietuviš-
kos žemdirbystės akademij-
jos taipgi nieko negalėjo iš-
mokyti. Ar jis nebus tik pra-
našas! Neužmiršo papliaukšt
(kas tinka geriaus karčia-
moj, o ne viešoj prakalboj)
ir apie merginų kelnes, buk-
jos dėvi visai netikusias. Ar
negeriau būtų, kad p. Šešto-
kas pirma pats dar pasimo-
kytų, o paskui galės kitus
mokyti, dabar kitus bando
mokyti to, ko pats nemoka.

Ten buvęs.

("Lietuva")

NEWARK, N. J.

(Cicilikų prakalbos.)

4. d. vasario vietinė cicili-
kų kuopa parengė prakal-
bas. Atvažiauo kalbėtojas
Šeštokas, "studentas" Val-
paraiso universiteto, dar jau
nas vaikas, kokios 20 me-
tų. Pradėdamas prakalbą
ketino apsaityti apie praeitį,
dabartį ir ateitį, o jei kas pa-
sirodytų neaišku kam, tai
apsimė išaiškinti kuopla-
čiausiai. Toliau kalbėdamas
pradėjo plusti ant katalikų
tikybos, bažnyčios, kunigų,
krikščionybės ir t.t. Kadangi
i tas prakalbas buvo užkvie-
ti krikščionys-katalikai, ku-
rių ir susirinko nemažai, tai
girdėdami tokį pludimą, pa-
sijuto įžeistais, ėmė kelti
triuksmą. Salės užvaizda, p.
Adomaitis pasikvietė A. Žo-
liną, Newarko lietuvių cicili-
kų vadą, paprašė pranešti
kalbėtojų, kad liautų plu-
sti ant tikybos, užgaulioti
publiką. Žolinas, parašęs
raštuką, įbruko kalbėtojų į
rankas. Perskaitęs raštuką,
kalbėtojas nusiminė, paraud-
do (turbūt iš gėdos), pasida-
rė nei šioks nei toks; valan-
dėlė pastovėjo, atšipeikėjo,
galop nusijuokė, pažvelgęs į
Žoliną, ir vėl pradėjo kalbė-
ti; bet tikybos žėisti nesilio-
vė. Salės užvaizda pritrū-
kęs kantrybės, užlipo ant
scenos, nutvėrė kalbėtoją už
apykaklę ir velka žemyn, o
publika ploja rankomis.
Garbė Newarkiečiams,
kad nesiduoda visokiems
praeiviams burnoti save!

J. V.-t.s.

Katalikų draugijų susiva-
žiavimui mes labai pritaria-
me.

Meldžiame gerbiamų su-
manytojų pasiskubint ap-
skelbti susivažiavimo pro-
gramą. Mes darbuosimės
tame, kiek galint.

Šv. Jurgio draugija, Ne-
wark, N. J.

Draugijos vardu:

J. Vaitekunas,

Stanislovas Vanagas.

BALTIMORE, MD.

Iš čia 10 d. vasario tapo
išduotas ir išsiųstas į Rosi-
ją, kaip negeistas pilie-
tis, ant laivo "Bradenburg",
pasikėsėjas ant kunigo, gy-
vybės lietuvis Jonas Anta-
naitis. Tas jaunas vyras, 23
metų amžiaus, praeitais me-
tais, 16 lapkr. atėjo pas vie-
tinį šv. Jono Krikštytojo pa-
rapijos kleboną, kun. Juozą
Lietuvniką. Paklaustas, ko
nori, atsakė: "pinigų". Ku-
nigas manė, kad tai taip sau
pavargęs žmogus, neturi ką
valgyti, ir davė jam vieną
dolerį. Bet ištikro, kaip pas-
kui pasirodė, to žmogaus ne-
buta pavargusio, nes rasta
pas jį kvita nuo išsiųstų 60
dol. prieš keletą dienų. Ant
rytojaus Antanaitis vėl atė-
jo pas kunigą ir pareikalavo
nuo jo 2.000 dol. grąšinda-
mas mirtim, ir padavė raštą,
kad pasirašytų. Ant to rašto
yra jo, Antanaičio, vardas ir
reikalaujamoji suma, o kad
neduos, tai kunigui paskirta
tik 12 minutų gyventi. Ka-
žinkaip viskas būtų pasibai-
gę, jeigu ne vargonininkas,
kursai atėjo į laiką ir nepr-
ašytą svečią prašalino. Jo
raštas tapo atiduotas polici-
jai, kuri Antanaitį surado ir
kalėjiman pasodino. Tyrinė-
jant pasirodė, jog Antanai-
tis priguli prie kažkokios
slaptingos organizacijos, bet
nepasakė, prie kokios. An-
tanaitis prašėsi kunigo, kad
dovanotų. Kunigas, žinoma,
dovanoj, bet valdžia, nepa-
leido ir išdavė prasikaltėli
maskoliams.

Čia turū pažymėti, jog
kuomet visi išreikė užuo-
jautą kun. Lietuvnikui, mu-
sų šviesiausi socijalistai ir
d-ro Šliupo pasekėjai ėmė
rinkti aukas ir net iš unijos
bandė išgauti pinigų gelbė-
ti pasikėsėją ant kunigo gy-
vybės. Ypač vienas karšt-
šliupo garbintojas varu rin-
ko aukas nuo savo burdin-
gierių, o kad vienas atsisakė
duoti, tai už gerklės nutvėrė
ir ėmė mušti, bet vyručio ne-
menko buta: jis pats dar kai-
lį išpėrė "burdingosiu" ir
jo padėjėjams. Tai koks pi-
klus šliupizmo vaisius!

Vežant Antanaitį laivan,
policija neleido niekam at-
sisveikinti su "draugu".

A. R.

ATHOL, MASS.

11 vasario "Liet. Teatr.
Draugija" vaidino komediją
vardu: "Daktaro kabinete".
Komedijos siekis parodyti
ponų lepvimą ir saumylę,
bė, o kaimiečių tamsumą,
taip kad, paklausus apie li-
gą, kalba eina apie kiau-
lę važiavimą ją parduoti —
kad ir suprasti sunku. Vai-
dinta neblogiausiai, o ge-
riau ir negalima buvo vai-
dinti ant tokios netikusios
platformės. Galima tikėtis,
jog teatrininkai toliau galės
ir geresnį veiklą parodyti.
Bet ar daug lietuvių atlan-
kė tą vakarą? Iš 700—800 as-
menų vos 80! Kiti velijo
grusties prie baro smuklės.
O, kad nusibos lietuviams
girtybė!

Mackas.

GILBERTVILLE, MASS.

Šitame nedideliame mies-
telyj nemažai yra lietuvių.
("Draugo" No. 9, kores-
pondentas "Rris" padarė
klaidą: vietoj 200 turi būti
apie 290 vien suaugusių).
Dirba jie pilmonių audimų

dirbtuvėj, vardu Geo. H.
Gilbert Mfg. Co. Iš šio mies-
telio tankiausiai pastebėti
korespondencijos "Keleivy-
je", iš ko galima numany-
ti, kad čia daugiausiai skai-
to "Keleivį". Apšvietimas
tarpe lietuvių stovi ant žė-
miausio laipsnio. Negalima
sakyti, kad visi būtų tamsūs,
bet laikraščius skaito neper-
daug; draugijos nėra nei jo-
kios. 14 d. gruodžio gerb.
kun. Jakaitis aplankė Gil-
bertvillečius, ragino įsteigti
draugiją, arba įsikurti kny-
gynėli bet jo geri linkėjimai
neatrado vietos cicilizmo ir
tamsybės apimtose žmonių
širdyse, lyginai, žirniai ant
stogo metami. Daug negali-
ma užmėtinėti, nes nėra pas
mūsų inteligentiškų asmenų,
nors ir yra kaikurie apsis-
kaitę laikraščiais, bet jiems
daugiau smuklė ir kazino
rupi, ne kaip gerovė savo
brolių—tautiečių.

Bala-ne-Smala.

FOREST CITY, PA.

Šitam miestukyje jau pu-
sėtina yra lietuvių apsigy-
venusių, tik tie mūsų žmo-
nelės neikię prie apšvietos
nekimba. Daugumas per gir-
tybę ir į bažnyčią nevaikš-
čioja nedėdieniais, jau ki-
tiems net bertainukų neu-
tenka, net vežimukais alų
gabena, i stubas. Tankiai pa-
rengiamos gužinės kuriosna
suejė, lyg laukiniai, staugia
ištišus vakarus, net svetim-
taučiai piktinasi. Neperse-
niai mainų bosai atidarė va-
karinę mokyklą, o ar daug
mūsų tautiečių ją lanko? Vos
keli. Jei mes, broliai, lei-
sim savo liuosą laiką tik
prie tokių užsiėmimų, tai
nėra ko tikėtis gero iš mu-
sų. Argi ne laikas pradėti
pors kiek susiprasti? Ar tik
alkoholyje laimę randate?
Eikim prie civilizacijos, nes
tai esame užsilikę užpaka-
lyje kitų tautų, meskime se-
nus papročius ir nevarto-
kim tos smarvės. Reikėtų ką
gero pasiskaityti arba kitaip
kaip pasilinksinti ir bus
ramiau... Angliakasy.

Redakcijos Priešas. Sta-
tistika rodo, jog sulyginti-
niai daugiausiai alaus išge-
riama Forest City'je.

CAMBRIDGE, MASS

Smagi naujiena visiems
katalikams: Vasario 22 die-
ną prasidės pamaldos viet-
inė lietuvių statomoj baz-
nyčioj. Taigi, štai vienas V.
Dievo garbinimui pašvęs-
tais namais daugiau!...
Viena vieta daugiau, kame
per ilgus-ilgus metus sping-
sės žiburėlis, toji žmonių
auka, meile degančiai, tą
vietą pašventusiai apsigy-
venimu Dieviškos Aukos...
Puikiuos pas apeigos tąją
dieną. Į tą dvasiškąją iškil-
mę atvažiuos ir aplinkinei
lietuvių kunigai, ale apie
tai "Draugas" praneš se-
kančiame numeryje.

Reporteris.

WILKES-BARRE, PA.

Pereitą savaitę kasyklose
dirbo keturias dienas. Žmo-
nės šneka, kad nuo šiol dirb-
są tiktai po keturias die-
nas, nes esą daug anglių
prikastų. Galima tatau spė-
ti, kad šią vasarą visai pra-
sūt dirba.

Subatoje tapo palaidota
Ona Raukštelitė-Sulgaus-
kienė, 24 metų amžiaus. Ne-
dėlioje gi palaidotas Pranas
Ališauskas 74 m. senelis.
Abudu palaidota su bažny-
tinėmis apeigomis.

Giedorių draugija atei-
nantį nedėdienį (vasario
26) vaidys "Dėdė atvažia-
vo" salėje B. I. A. šale City
Hall, ant E. Market st. Po
teatru bus koncertas. Tai
paskutinis prieš užgavėnes
gražus pasilinksminimas.
Pelnas skiriamas itaisymui
vargonų i naująją bažnyčią.
Panedėlyje-gi prieš užga-
vėnes Landmesser'o salėje
bus trijų lietuviškų draugi-
jų balius; likučiai eis nu-
pirkimui suolų.

R.

Naujienos iš Amerikos.

Elgėtos kerštas.

New York, N. Y. Tulas
elgėta visas apiplyšęs ir ap-
sikudlojęs norėjo dasigauti
Alenos Gould'žintės, žino-
mos filantropės, palocium.
Bet kuomet tarnai nedavę
jam išmaldos, uždarė prieš
jį duris, piktas elgėta pa-
griebs pusplyti sviedė jį i
bibliotekos langą. Plytgalis
išmušęs stiklą, užgavo ponį
E. Scholes, nuo laiku stovin-
čią prie langų, i galvą, ir
tik ačiū "žiurkėms" sun-
kiau jos nesužeidė. Elgėta,
nors buvęs girtas, greit pa-
sislėpė, ir policija negali jo
surasti.

Geležkelio kompanija sugrą-
žino užgrobtą žemę.

Denver, Colo. Geležkelio
kompanija Union Pacific
Railroad sugrąžino Suvie-
nytųjų Valstijų valdžiai du
tukstančių akerių žemės
Nevada valstijoje, kurią ne-
teisotai buvo prisisavinusi.
Buk sugrąžinimo reikalavu-
si ponia Harriman, našlė ne-
seniai mirusio geležkelių sa-
vininko Harrimano. Valdžia
norinti dar atimti du šimtu
akerių žemės turinčios auk-
są ir kitokius mineralus, ap-
kainuotos i penkiasdešimt
milijonų dolerių.

Advokatas nustojo tiesų
praktikuoti.

Springfield, Ill. Augščiau-
sias valstijos teismas užgy-
nė advokatui A. F. Jelnikai
iš Čičagos praktikuoti ir
išbraukė jį iš advokatų skai-
tlius. Jelnika apskustas už
prigavimą tulos moteriškės,
nuo kurios jis paėmęs tris
dolerius už pervedimą ko-
kios ten bylos, tečiaus, kaip
paskui pasirodė, nieko mo-
teriškės reikale neveikęs ir
pinigų sugrąžinti nenorėjęs.
Kad taip visi nedalaikanti
pasizadėjimų advokatai bu-
tų baudžiami.

Morganas pirko brangų pa-
veikslą.

New York, N. Y. Laivu
"Mauretania" atvežta New
Yorke paveikslas, Velas-
quez'o nupieštas 1644 me-
tuose, perstatantis Ispani-
jos karalių Filipą IV. Už
tą paveikslą Pierpont J.
Morgan užmokėjo milžiniš-
ką sumą — keturis šimtus
tūkstančių dolerių. Rasta jį
palociuje Austrijos kuni-
gaikščio Bourbon-Parma
visai netikėtai.

Sufražištas laimėjo.

Des Moines, Iowa. Valsti-
jos legislaturon įneštas bi-

lius, patariantis suteikti ly-
gias tiesas moterims politi-
koje. Legislaturon nariai la-
bai prielankūs tam bilui ir
gal jį užtvirtis.

Samueliaus Gompers'o atsi-
šaukimas.

Washington, D. C. Sa-
muelius Gompers, presiden-
tas Amerikos Darbo Fede-
racijos, išsiuntinėjo atsišau-
kimus visiems tos organiza-
cijos skyriams, sudėti trum-
pu laiku \$500.000 (penkis
šimtus tūkstančių dolerių).
Tie pinigai esą būtina reik-
alingi kovai su organizuo-
to darbo priešais Los An-
geles'e, Kalifornijoje.

Vagystės mokyklų sky-
riuje.

Pittsburg, Pa. Piliečių ko-
mitetas kuriam pasidarba-
vus suareštuota ir nubausta
miesto urėdninkus už kyšių
ėmimą, dabar skundžia mo-
kyklų direktorius už vogimą
mokykloms paskirtų pinigų.
Komitetas tvirtina, buk iš
322 viešųjų mokyklų direk-
torių nėra nei vieno sąžini-
go žmogaus, visi vogė.

Žmogžudiškas užsiipuoli-
mas.

Los Angeles, Cal., 14 d.
vasario. Tramvajui sustojus
ant Rompac gatvės kam-
po, išoko jin augštas apsi-
lervavęs vyras ir pradėjo
šaudyti i konduktorį John-
son'ą. Pestaramjam paki-
tus sužeistam nepažįstamas
žmogžudis išsoko nuo karo
ir pasislėpė. Matyt jį norė-
ta Johnsonui už ką nors at-
keršyti. Konduktorius su-
žeista labai pavojingai —
inkstai peršauti.

Kaliniai pabėgo.

Chattanooga, Tenn., 18 d.
vasario. Trylika kalinių, jų
skaitliuje penki nigeriai,
pabėgo iš Jasper kalėjimo.
Išpiovė jie skylę asloje, iš-
kasė požeminį kelią net už
kalėjimo sienos ir pabėgo
visi i girią pirm, negu kalė-
jimo tarnai patėmijo jų sto-
ką. Nors policija stropiai jų
ieško, tečiaus nei vieno dar
nesugavo.

Trukis išsoko iš rėlių.

Wenatchee, Wash. Šiomis
dienomis greitasis trauki-
nys linijos Great Northern
Railroad išsoko iš rėlių pen-
kioliką mylių atstu nuo We-
natchee. Katastrofoje su-
žeista septyni asmens, ketu-
ri jų mirtinai. Nelaimė ga-
lėjo buti daug didesnė, jei-
gu trukis būtų nusirites nuo
50 pėdų augšto pylimo i upę
Columbia. Tuomet ir išliku-
siejį nuo sužeidimų būtų
prigėrę.

Rado upėje lavoną be gal-
vos.

Cincinnati, Ohio. Veltui
stengiamasi pažinti mote-
riškės lavoną, kurį rado be
galvos upėje. Lavonas gulė-
jės vandenyje bent šešias
savaites. Stokuoja jam ir
rankų ir kojų, bet tuos na-
rius ledai nutraukė, kuomet-
gi galva buvus nupiauta.
Cincinnatiyje nestokuoja
jokios moteriškės, ir polici-
ja negali susekti, iškur lavo-
nas atsirado. Duota žinia ki-
tų miestų policijai. Rasi tas
ką pagelbės.

Turtinga parafija.

New York, N. Y. Viena
turtingiausių parapijų visa-
me pasaulyje yra parafija
Grace Episcopal Church
ant kampo Broadway ir 10-

tos gatvės, New Yorke. To
maldnamio nuosavybė esan-
ti verta šešis suviršum mili-
jonus dolerių, be to dar toji
protestonų parapija turi du
milijonų dolerių kasoje. Pe-
reitais metais jos įeigos sie-
kė \$415.000.00.

Giedojo laike operacijos.

Philadelphia, Pa. Šešioli-
kos metų Edna Ford pavō-
jingai apsirgo aklosios žar-
nos uždegimu ir turėjo pra-
duoti operacijai Samaritan
ligonbutyje. Operatorius gy-
dytojas Babcock nemigdė li-
gonės chloroforma, bet nau-
dojo paties išrastus vaistus
dirksnių apmarinimui. Vais
tai pasirodė kuotobuliusi.
Laikė operacijos ligonė ra-
miai kalbėjosi su gydytojais
ir prižiūrėtojais, ant galo
pradėjo gražiai giedoti. Jijė
nejautusi jokio skaudėjimo.
Operacija pasisekusi, ir li-
gonė greit pasveiksianti.

Jieško niekadėjo.

Taylorsville, Ill. Apsigin-
klavusi minia stropiai ieško
praeivio, kuris užpuolė ir
išžagino trylikos metų mer-
gaitę Grace News, jai griš-
tant namo iš mokyklos. Da-
bar jaunutė Grace guli li-
gonbutyje pavojingame pa-
dėjime, o jos tėvas su kai-
mynais, apsiginklavę, ieško
prasikaltėlio, kurį sudras-
kys i šmotukus, jeigu tik
pasiseks jį sugauti.

Pats žudydamos ir kitą nu-
šovė.

Denver, Colorado. Žingei-
di patždystė atsiliko šita-
me mieste. Saliuminkas Wi-
lliam McCrary, kadaisia
turingas vyras, stovėda-
mas už baro, šovė sau i gal-
vą iš revolverio. Kulipka
prasimušęs per McCrary
pakaušį atsidurė jo pagelbi-
ninko Konwleso galvoje ir
jo smegenyse apsisotojo.
Konwleso žaizda labai pa-
vojinga, gydytojai nedaro
jokios vilties jį pasveik-
siant.

Krutantių paveikslų itek-
mė i žiurėtojus.

Washington, D. C. Neku-
ri Ruth Howell tankiai lan-
kydama krutantių paveik-
slų teatrėlius, prisižiurėjo
indijonų gyvenimui ir pasi-
rėjo pabandyti tos laukinės
liuosybės. Taigi pasimusi
penkis dolerius, aplėdo vy-
rą ir dviejų metų kūdikį ir
išėjo ieškoti išpužjų. Netoli
tečiaus nuėjo, nes rado ją
susalusią, neišsimiegojusią
ir alkaną netoliese Phila-
delphijos. Sugrįžusi namo
moteriškė susiprato pada-
rius kvailybę ir pasizadėjo
niekad daugiau nelankyti
kinematografų.

Nelaimė ant geležkelio.

Chattanooga, Tenn. Netoli-
esio stacijos McDonald su-
sikulė traukinys linijos Sou-
thern Railway. Nelaimės
pasekmės apverktinos, nes
dešimtis asmenų ant vietos
užmušta, o keliolika sun-
kiau ar lengviau sužeista.
Rėlės trukimas, kuomet tru-
kis bėgo pilnu greitumu, bu-
vo katastrofos priežastis.

Marė Žemaičiūtė su savo
vyru Miku Stašausku pa-
ieško savo pusbrolio Petro
Stasevičiaus, paeinančio iš
Vilniaus gub., Trakų apsk.,
Valkininkų parap., Verga-
kaimio kaimo. Prašau atsi-
šaukti šiuo adresu:
Mike Stašauskas,
Lincoln st., below 9th st.
Hasleton, Pa.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas laikraštis
Pasvęstas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Išėina iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sajunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius.
U. Augulitė — Užveidėtoja.Visas korespondencijas ir kito-
kias raštas reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,

64 Church St.,

Pittston, Pa.

Visus pinigų, ar tai prenume-
ratos, ar tai už "džabų" ar už
apgaršimus ir t. t. reikia siųsti
tokiai antraščiui:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.Ar bus tai spauzdinimas konsti-
tucijos, ar plakatų, ar tikietų ar
kitokių į tai panašų reikalų, rei-
kia visados kreiptis tuo pačiu
antraščiui:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmeti vi-
sus prisiunčiamus raštus.Laikas ir vieta raštų talpinimo
priedera nuo redakcijos.Atmetieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popieris nėra ko gal-
lėties, nes korespondentams ir
bendrądarbiams rašant ant abie-
jų pusių, da-gi smulkios raidė-
mis, redakcijai labai dažnai prie-
sina perrašinėti atsiųstus raštus.Norint, kad raštas tilptų arti-
miausiam numerį, rankraščių
reikia pristatyti spaustuvenai ne-
vėliau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

P. Kl. Jurgelionis nepri-
sipažįsta, kad turi kokius
norint asmeniškumus su p.
J. Gabriu, o jeigu yra prie-
šingas lietuvių biurui Pary-
žiuje, tai tik dėlto, kad jo
nuomone, p. Gabrius suma-
nymas esąs nenaudingas. Su
tąja nuomone sutinkanti p.
Pleiryte—Puidienė "Vil-
niaus Žiniose" ir p. V. Kuz-
ma "Tėvynėje", o iš dalies
"Katalikas" ir "Keleivis".
Kad "Liet. Žinios" patal-
pino p. Puidienės straipsnį,
tai suprantamas daiktas,
nes Lietuvos pirmieji dē-
lei nežinomų mums priezas-
čių nekaip sugyvena su p.
Gabriu. "Tėvynės", "Kata-
liko" ir "Keleivio" nuomo-
nės viešose reikaluose ne-
daug tegali turėti svarbos:
tenai atsižiriama ne į suma-
nymą, bet į sumanytoją, o p.
Gabrys ir-gi nelabai sutinka
su socialistais ir laisvama-
niais. Tačiau p. Jurgelionio
nuomone yra svarbesnė kad
ir dėl to vieno, kad išreikšta
laikraštyje, kursai turi pre-
tensijas būti — taip ta-
riant — "dekanu" Ameri-
kos lietuvių laikraštijos. Be-
to, p. Jurgelionio straips-
niuose visados matyti, kad
jam rupi teisybė, ne partijų
arba "savųjų" reikalai. To-
dėl "Draugui" bus įdomu
žinoti, dėlko "Lietuvos", ant
rasis redaktorius atsiliepė
pašiepiančiai apie lietuvių
biurą Paryžiuje, ypač kad
Lietuvoje sumanymas tapo
net pinigiskai paremtas
(tarp aukautojų biuro įstei-
gimui yra kun. A. Srba, še-
s!). Kas gali parodyti, jog
"Draugo" nuomone apie p.

Gabrio sumanymą nebuvo ir
nėra klaidinga. Todėl, rodo-
si, "Draugo" redaktorius tu-
rėjo teisę išreikšti nuomonę,
kad ne visuomenės labas,
bet asmeniškumai privertė
p. Jurg. stoti prieš p. Gabri.
Gal encyklopedijos reika-
lai čia santykius gadina —
mąstėme sau, — o gal ir...
"dievai juos žino": T. M. D.
organu juk yra "Lietuva",
o Kudirkos raštai išleisti ne
Chicagoje, bet Tilžėje, vadi-
nasi ne organo spaustuvių,
bet pas kitatauti... Žmogus
juk visą gali galvoti, tik-
ros priežasties nežinodamas.
Musų nuomonė buvo to-
kia, kad jeigu p. Jurgelionis
butų žiūrėjęs į p. Gabri su-
manymą bešališkai, tai būtų
išvengęs nereikalingų pasi-
tyčiojimų ir pravardžiavi-
mos, nebūtų jam nei reikėję
laukti pašaukimo teismo, o
gavus pagrasinimą teismu,
nebutų reikėję rašyti "atsa-
kymo", kursai duoda iš ša-
lies žiurinėiam progą nus-
presti, kad tiesa nėra p.
Jurg. pusėje.

Apie p. Jurg. vienašališku-
mą, paremtą, kaip anuomet
manėme, asmeniškumais, tu-
rėjome teisę spresti ir iš pa-
ties atsakymo p. Gabriui
"Liet." 4-me num., rašyto,
kaip mums rodėsi, nenorma-
liniame stovyje su neitike-
tiniais pas seną literatą žo-
džių prasmės iškraipymais
(p. Jurgelioni, "alibi" teis-
muose tik vieną prasmę te-
turi — ir toji prasmė nega-
li tapti "platesnė", iš kon-
kretiškos virsti abstraktiška
nei virsti "atžagariai". Kas-
link gi žodinio, tai "Drau-
ge" buvo paminėta "Mr.
Dooley žodynas". P. Jurg.,
kaipo neseniai atvykusiam
Amerikon, reikia dovanoti,
kad nežino apie humoristą
P. F. Dunne'ą, kursai Mr.
Dooley'o lupomis filosofuo-
ja labai sąmojingai apie bė-
gamus atsitikimus. Štai a-
nais metais, kuomet kilo
gincas už tat, kas pergalejo
ispanus ties Santiago: admi-
rolas Schley ar admirolas
Sampson — Sampsono ko-
vos metu būtų Guantanamo-
je ir Amerikos laivyną tu-
met turėjo savo priežiūroje
Schley — štai kilus tiems
gincams, "Mr. Dooley" savo
pašnekoje su p. Hennessy
išpasakoją kuojokingiau-
sioje formoje, kaip Schley,
bebėgdamas šalin nuo prie-
šų "prieš savo norą" suskaldė
ispanų laivyną. Pabaigoje
Hennessy sako: "Jeigu taip,
tai Schley'ui nepasilieka nie-
kas kit, kaip parodyti savo
alibi", o Dooley atsako:
"Nieko negalėsi, nes jau
Sampson turi alibi".

Taigi, rašydami, kad p.
Jurg. "alibi" negut iš Mr.
Dooley'o žodyno buvo paim-
tas, norėjome pasakyti, jog
p. Jurg. "alibi" negut tik
humoristiškai tegalima bu-
ty surasti. Už šitą paaiškin-
mą nereikalaujame nuo p.
Jurg. jokių "ačiū"... —
su neitiktėtinais žodžių iš-
kraipymais, su išdavimais
tikrosios pavardės ir kito-
kiais dalykais, kurie iš šalies
žiurinėiam išrodo lyg būtų
padaryti užsidegime, su as-
meniškų įžeidimo atjauti-
mu, — dėlto tai ir pasakė-
me, kad "kaltybė turbūt
randasi p. Jurg. pusėje".
Atsiminė mums tuomet se-
nas priežodis: "Tu pyksti,
Jupiteri, taigi neturi tie-
sos!..."

Mums rodosi, ir šito pa-
aiškinimo užteks ištėsinini-
mui, dėlko "Draugas" su-
vertė kaltybę (su pasarga

"turbūt") p. Jurg. pusėn.
Prie progos atsiprašome jog
pasinaudojame zeceriška
klaida p. Jurg. pašiepimui
(manėme, kad "Lietuva"
yra geriausiai korektuoja-
mas laikraštis), bet vis dėl-
to pasilieka prie savo-
sios nuomonės apie biurą
Paryžiuje. Dėl musų — to
biuro užveidėtoju gali būti
p. Gabrys, p. Jurgelionis ar
kitas kas. Nuo prancūzų ir
kitokiomis kalbomis išėinan-
čių laikraščių gali imti ho-
norarus kun. Dambrauskas,
d-ras Šliupas, ar kas kitas —
mums tai nerupi. Bet kiek-
vienam patrijotui gali rupė-
ti, kad būtų išteigtas koks
norintis budas supažindinti
platų pasaulį su lietuvių tau-
ta, jos stoviu, reikalais ir t. t.
Biuras nėra nenaudingas!

Išreiškiame užuojautą p.
Jurg., kad "Katalikas" pa-
vadino jį be reikalo nepas-
toviui. Kiekvienas, kurs klai-
džioja tamsybėje, bet ieško
šviesos, yra nepastovus.
Tamsybėse pastoviu gali bu-
ti tik tas, kurs neatsitrauk-
kia nuo stulpo, kurį surado
išnežinių arba prie kurio ta-
po nustumtas aplinkybių.
Daugelis klaidžiojo ir klai-
džioja ligšiol "nepastoviai"
tamsybėse, nes nenori žiūrė-
ti į šviesybę, kuri yra ap-
reikšta "visoms giminėms".
Išdrįstame linkėti p. Jurg.
kad ir jis pamatytų tą švie-
sybę, kad su juo pasidarytų
taip, kaip pasidarė su šv.
Paulium, šv. Augustinu, su
Bourget'u, Huysmans'u,
Strindberg'iu, Manning'u,
Brownson'u ir tūkstančiais
kitų tiesos ir šviesos ieško-
jų. Žengti pirmyn šviesoje
vis smagiai, nekaip daužyti
sau kojas ir kęsti sielvartas,
beklaidžiojant apyčiomis
tamsybėse...

Kiekvienas, laikraštini-
kas, t. y. toks žmogus, kur-
sai netik rašo į laikraščių,
bet ir jaučia atsakomybę už
savo raštus, iš visos širdies
pritars p. Jurg., jog Ameri-
kos lietuviškos laikraštijos
atmosfera yra nesveika. Ka-
dangi p. Jur. nepasako, kas
tą atmosferą sugadino, to-
dėl drįstame jam priminti,
jog pagadiną ją tie "veikė-
jai", ką įvedė mūsų literatū-
ron visokius "ilgaskver-
nius", "praskustgalvius"
"Romas molochus" ir kito-
kias, taip gražiai skamban-
čius prasišardžijavimus, kad
valdžia, jei tik būtų žinoju-
si, kas tokiuose "šviesos"
šaltiniuose yra, būtų jau se-
niai "veikėjus" pamokinu-
si, jei ne protingumo, tai
bent mandagumo.

Atėjusiam išėvaresnės at-
mosferos, žinoma, nesmagu
atsirasti (ir tai priverstinai)
tarp melagių, savymeilių,
veidmainių, ištvirkėlių ir ki-
tokios rūšies "šviesuolių",
kuriais knibždėte knibžda
"pirmievių" eilės. Todėl
Amerikos "pirmieviškoji"
atmosfera nepatinka nie-
kam, kurs trokšta šviesos,
tiesos ir doros. Nepatiko ji-
nai pradžioje Mačiui-Keks-
tui (jui paminėjime vardu
tik vieną mirusį laikrašti-
ninką), nepatiko nei kitiems
doresniems — bet vat
kas: "aplinkybės" suvarė
juos į nesveiką atmosferą,
da-gi pristatė prie tokio ne-
švaraus darbo, kaip... ga-
dinti dar daugiau ir be to
užtektinai pagadintą orą!
Čia tai reikia atsižūrėti į
Kurėjų-Kurėjo pragaištin-
gus visuomenei "nuopel-
nus". P. Jurg. be abejo su-
pras, apie ką čia kalbama.

Ar-gi negalima būtų atras-
ti trečio kelio? Ar-gi laikra-
tis, kursai nebarstytų "lais-
vos minties" purvą, arba ne-
terštų garbus "kataliko"
vardo, arba nevyliotų dar-
bininkų "vilties", arba me-
tų šalin smarvę uostantį
"keleivį" — ar toks laikra-
tis negalėtų užsilaikyti? Ar-
gi tokio laikraščio visuome-
nė netrokšta? "Atmosfe-
ros" nusibodo Tamstai, p.
Jurgelioni, gal nusibodo ir
ne vienam kitam. Dėlko-gi
nepasieškoti sveikesnės, ir
šau pačiam ir žmonėms, ku-
rių labui dirbi, tinkames-
nės? Nekviečiame pas save,
tours mūsų atmosfera yra
tyresnė, sveikesnė, nenori-
me, kad Tave vadintų kleri-
kalu ar kitokiu vardu, kur-
sai savo prasme lyginasi
"šliuhtarniui", ar kitaip
kaip tą pačią mintį išreiš-
kus. Žinokis sau su savo są-
žine. Geidžiame, kad dirbtu-
mei ne partijai. Sakai:

"... negaliu priklausy-
ti jokiai partijai: nei so-
cialistams, nei laisva-
maniams, nei katali-
kams, nei kokiems ki-
tiems"...

Gera, tai "atsimesk" nuo
visų, kurių "sofizmai" ar
"politikavimas" Tau nepa-
tinka, būk augščiau "parti-
jų"! Darbuokies visuome-
nei — ne tokiai, kokia nori,
kad ji būtų, bet tokiai, kokia
jaini yra — visuomenėje vi-
sados atrasi pritarimą ir...
nereiks taip griaužties...
nei tarnauti svetimiems die-
vams.

Ne pro šalį bus taip-pat
paminėjus, jog "Draugas"
nėra koks tai klerikaliskas
laikraštis, jog veidmainiavi-
mu neatsižymi, jog melagys-
čių nemyr, jog sensacijų ne-
skelbia. "Draugo" tikslas
yra tarnauti Amerikos lietu-
vių katalikų visuomenei, o
jeigu kas klausytų apie "iz-
mą", tai prisipažintume,
jog "Draugas" yra linkęs
daugiau prie solidaristų, ne-
kaip prie kitokių "istų".

Tegul tat buna lengva
Anglijos žemė eugenikos
sumanytojui!

Sausio 18 d. Londone pa-
simirė Francis Galton, pra-
simanytojas naujo mokslo,
kurį pirmučiausiai pavadino
stiprikultura, bet paskui
praminė eugenika. Yra tai
mokslas apie pagerinimą
žmonių veislės. Galton su-
darė draugiją, kurios siekiu
yra suukti budus, kaip pa-
gaminus žmones sveikes-
nius, gražesnius, doresnius,
gabesnius. Vadinas, reikia
pirm visko padaryti taip,
kad ant svieto negimtų ligo-
ti, nedori, silpnapročiai vai-
kai; antra, pasirupinti, kad
gimtų vien sveiki, gabūs, ge-
ro pobūdžio kūdikiai. Tai eu-
genikos tikslas. Eugenika
neliepia žudyti nesveikų
vaikų, kaip tai buvo daro-
ma senovės Spartoje (savu
keliu taip budavo apsieina-
ma tik su vergais ir bū-
džiauninkais), bet ir nepata-
ria sekti Platonų mokslą,
kad žmones reiktų veisti
ypatingose veisyklose, kaip
dabar veisiama pav., rasi-
niai arkliai. Ne, eugenika
trokšta padaryti taip, kad
kriminalistams, nejiege-
liams, silpnapročiams ir ki-
tokiems negeistiniams vi-
suomenei asmenims būtų už-
ginta gomdyti vaikus, o sue-
iti poromis būtų leista tik to-
kiems, kurie gali išduoti pa-
geidjamus visuomenei vai-
kus. Žodžiu, eugenika yra
mokslas apie moterystę. Tas
mokslas pradeda nuo tyri-

nėjimo įvairių moterystės
formų: monogamijos, poly-
gamijos, endogamijos, egzo-
gamijos ir t. t., ir bando su-
rastį, kokias pasekmes iš-
duoda tokios formos. Pas-
kuir jau eina formos pa-
vienių šeimynų. Ir įdomu:
klausimas sukasi apie mote-
rystės suvaržymą! Vadina-
si, norima padaryti taip, kad
vyras ne visados galėtų ves-
ti tokią moterį, kokios jis
nori, bet turėtų vesti tik to-
kią, kokią jam būtų leista.
Ir čia tai įeina aikštėn vi-
sas svarbūmas katalikų baž-
nyčios mokslo apie mote-
rystę. Juk tas mokslas skel-
bia, jog moterystė yra šven-
tas ryšis, kurio negalima
pertraukti. Savu noru, jog
vyras ir moteriškė, syki įsto-
vę moterystėn, privalo žiu-
rėti ne savo, bet visuomenės
gerovės, jog — čia tai svar-
biausia — jog tokia mote-
rystė, kuri yra nepageidau-
jama visuomenės labui, pri-
valo būti užginta, arba — jai
įvykus — apskelbta neįvy-
kusia! Kas žino anas per-
traukiančias kliūtis — impe-
dimenta dirimentia — tas
supras, apie ką čia eina kal-
ba, ir apibrangis tų kliučių
eugeniską svarbą. Taip ta-
tai katalikų bažnyčią vertė-
ty pavadinti eugenikos mo-
tina, ne p. Galtoną jos tėvū.
Gal bažnyčia šitame klausie-
me ejo apyčiomis, gal pri-
vertė ją padaryti suvaržy-
mus moterystėje viduram-
žių persikėlusių tautų iš vi-
nos šalies į kitą — bet vis
dėlto suvaržymai buvo daro-
mi atsižiūrint į visuomenės
gerovę, o ne į pelną, kokį dvi-
siškija turėdavo iš dispensų,
kaip tai ligšiol, deja! yra
skelbiama užsilikusiu amžių
užpakalyje pirmievių raš-
tuose.

Dėlto, tatau smagu pažy-
mėti, jog Charles'o Dar-
vino pusbroliis (Francis Gal-
ton) pripažino pats to nes-
jausdamas katalikų bažny-
čiai išmintingumą moterys-
tės klausime.

Tegul tat buna lengva
Anglijos žemė eugenikos
sumanytojui!

Šitan numerin įdedame ko-
respondenciją iš Brooklyno,
paimdami ją iš "Lietuvos"
(No. 6). Nors koresponden-
cija parašyta taip, lyg būtų
skirta greičiau "Dagui",
nekaip rimtam laikraščiui,
tečiau išdrįstame pasinau-
doti proga parodyti, jog
ne tik "Draugas", bet ir ki-
ti — tie pirmieviški! — laik-
raščiai nujaučia, kokią mo-
rališką nuoskaudą neša mu-
sų visuomenei tokie nemo-
kyti arogantai, kokiais yra
kaikurie pasivadinusieji sa-
ve Valparaiso universiteto
"studentais". Tokie "stu-
dentai" tai tik tinginiai, ne-
norintieji dirbti nei smege-
nimis nei rankomis; tai rėk-
sniai, kurie drabsto purvais
augščiau už save stovinčius
asmenis, kol kas neparodo
jiems... durių, tai tranai,
kurie čiulpia iš sveikos lie-
tuvų tautos gyvybės syvus;
tai visuomenės prieštai, tam-
sybės platintojai, netvarkos
ir neapykantos sėjėjai.

Geriausias ginklas prieš
juos — tai pajauka.

Vargonininkas

mokantis lietuviškai, len-
kiškai ir angliškai ir gerai
chorą vesti reikalingas.
Freeland'a, Pa. Atsišaukti:
Rev. J. Kasakaitis,
Freeland, Pa.

KUN. F. VALAIČIO BY-
LA SU GVAZDINS-
KU.

"Dziennik Chicagoski"
No. 221, rugsėjo 21 d. 1908
m., patalpino straipsnį apie
Gvazdinską ir kun. F. Valai-
tį. Tą straipsnį išvertė lietu-
viškai ir patalpino savo skil-
tyse "Katalikas". Aprašy-
mas skamba šitaip:

Rugsėjo 16 dieną 9 ir pusę
valandą ryte krasoje areš-
tuotas lietuvis siuvėjas Juo-
zas Gvazdinskas, gyvenantis
Spring Valley, Ill., ir užsiu-
mantis socialistiškai-anar-
chistiška agitacija. Jį areš-
tavo Chicagos krasos inspek-
torius ir iš Peoria, Ill. "de-
puty" ir nugabeno į Peoriją
kalėjimui, kur Spalyj atsi-
bus byla. Areštavimo prie-
žastimi yra įvairi grumojan-
ti laišakai, kad nužudyti vie-
tinės lietuvių parapijos kle-
boną kun. Valaitį, taip-gi
laiškai negražaus turinio,
taippat netikros jo kores-
pondencijos, tilpusios "Vie-
nybėje L." ir "Darb. Vil-
tyj" ir krasa persiųstos iš
laikraščių iškarpas su paties
Gvazdinsko nemoraliskais
nutėjimais. Prie kunigo
prieikabų priežastis Gvaz-
dinskas savo korespondenci-
jose paduoda aštrių lietuvių
barimą už nemoraliskumus
ir tikėjimą atšalimą, taipgi
kaltina kunigą už banko nu-
puolimą, kur daug žuvo lie-
tuvų pinigų ir buk kunigas
priklausęs prie banko val-
dybos, apie ką bū kunigas
n'ėsas geras lietuviškas pa-
trijotas, skaitas lenkiškas,
angliškas ir lotyniškas kny-
gas, tokius pat jau ir laik-
raščius, dėlai ko esąs socia-
listų partijos persekiojamas.

Juozas Gvazdinskas, pa-
einantis iš Šumskų, Suval-
kų gubernijos, į Spring Val-
ley atvyko prieš penkerius
metus iš Philadelphia ir su
keliais savo pažįstamais už-
dėjo siuvėjų šapą. Turėjo
labai gerą pasisekimą ir su
savo mandagumu įgijo lietu-
vių pasitikėjimą. Susitik-
damas kur lietuvių anglekasi
jau istolo nusiimdavo kepū-
rę, apipildamas linkėjimais
ir velydamas kogeriausio nu-
siekimo su patrijotizmu.
Jam taip švelniai ir apsu-
kriai apsieinant, visi lietuviai
jį laikė per didžiai apšviest-
žmogų ir ką tik jis per lietu-
vių susirinkimus pasakyda-
vo, jo žodžius kožnas ilgai
laikydavo atgimtyj kaipo
šventenybę arba kokius ne-
paprastus atsitikimus. Gu-
drus siuvėjas pažinęs lietu-
vių silpnumą ir tamsumą, o
turėdamas užsitikėjimą grie-
bėsi lietuvių savotiškai ap-
šviesti, vesti anarhijos ke-
liu. Vakara pas save su-
kviesdavo daugybę lietuvių
ir jiems sakydavo pamoks-
lus apie kunigus, apie Baž-
nyčią, apie Dievą ir t. p.
Taippat parapijonams davi-
nėjo daug visokių projektų,
kaip valdyti parapiją. Su-
kviezdavo iš kitur tokius pat
kaipo jis kalbėtojus ir viet-
niams lietuviams mullino
akis.

Kun. Valaitis, matydamas
kas veikiasi tarp lietuvių,
barė savo parapijonus, kad
neklusytų panašių agitato-
rių, išrodydamas anų didį
suklydimą, atsimetimą nuo
tikėjimo. Tasai kunigo paba-
rimas ir perserėjimas ne-
patiko Juozui Gvazdinskui,
pertat viename socialistų
susirinkime (Ukėsų klube)
jisai inėšė parašyti...

tą prieš kunigą ir jam nu-
siųsti, idant jis iš sakyklos
nedrįstų daugiau užsiminti
apie tautiškas draugijas ir
sąjungas ir kad joms vysty-
ties nekenktų, nes busias pa-
trauktas atsakomybėn ar su
teismo pagalba ar privatiš-
kai, taipgi nebarti už pi-
jokystę ir nemoraliskumą,
kadangi lietuviai esą pakak-
tinai apšviesti ir jie žino ką
darą. Kunigas tuotarpu ga-
vęs tą protestą, apskelbė jį
parapijonams ir pasakė, kas
jį net rašė, o paskui pridurė,
kad didi gėda prigulėti prie
tokios sąjungos, kur nemora-
liškumai tur sau pirmą vie-
tą. Už tokį darbą, Gvazdins-
kas emė dėsintinėti plenus,
grumoti, kad kun. Valaitį
kokiū nors būdu nužudyti.

Rugsėjo 19 dieną 1907 me-
tais nutarta kunigą akmeni-
mis užmušti, taigi, tie pikta-
dariai nuo subatos, ant ne-
dėdienio naktį, 2 val., ap-
spito kleboniją ir emė per
langą akmenimis laidyti.
Bet kunigo tuotarpu neuž-
mušė. Nepasisekus kunigą
užmušti, Gvazdinskas emė
siuntinėti kunigui kobiau-
riausio turinio laiškus ir iš
lietuviškų laikraščių iškarpas,
kuriose buvo rašoma
apie kun. Valaitį. Gruodžio
29 dieną tais pačiais metais
naktį tris sykius šauta per
langą į kunigo miegstubę,
bet ir šitu kartu nenusisek-
ta. Ir vėl biauirus laiškus ku-
nigui pasipylė. Kun. Valai-
tis pabugęs, apie tai davė ži-
nią vietinei valdžiai, bet ji
mažai ką jam gelbėjo. Per-
tat su advokato patarimu nu-
kako į Chicagos krasos in-
spektorių ir tą visą dalyką
jam pavedė. Inspektorius
pasitūrė detektyvus, kurie
ištyrė, kad tuos biauirus lai-
škus rašė Juozas Gvazdins-
kas, tatau jį tuojaus arešta-
vo. Norėta jis paliuosuoti su
kauceja, bet policija kauci-
jos nepriėmė ir Gvazdinskas
dabar kalėjime budamas
laukia teismo.

Po trijų dienų tapo paleis-
tas po kauciją".

Tas pats "Dziennik Chi-
cagoski" No. 28, 3 vasario
1911 m., paduoda sekančią
naujieną:

"Penedelyje, Prin-
centon'o, Ill., teisėjas
nagrinėjo bylą, kurią
buvo užvedęs prieš ku-
n. Valaitį, kleboną lietu-
vių parapijos Spring
Valley, Ill., Juozas
Gvazdinskas, taip-pat
Spring Valley, Ill. ir ga-
tų gale išbraukė iš by-
lų registro. Pirm pus-
antru metų buvo sum-
tas ir patrauktas teis-
man į Peoriją už raši-
nėjimą ir siuntinėjimą
krasa laišku, grąsinan-
čių mirtimi kun. Valai-
čiui. "Dz. Chic." apra-
šė tadą visą judėjimą
Spring Valley'je ir pri-
minė pasikėsinimus ant
kun. Valaičio gyvybės.
Pradėjus bruzdėti para-
pijoje, kun. Val. gavo
daugel laiškų be parašo,
kuriose kun buvo grā-
sinta nužudyti, o klebo-
niją dinamitu suardy-
ti. Tuos laiškus teismo
atstovas įteikė krasos
inspektoriui, kursai ir
užvedė bylą prieš Gvaz-
dinską, susekus, jog
laiškai rašyti Gvazdins-
ko ranka. Klausinėja-
mas krasos inspekto-
raus, Gvazdinskas pri-
sipažino rašęs kai ku-
rinos laiškus, bet prie
kriminalinių laiškų
neprisipažino."

nors raštas ir vieny ir kitų laiškų buvo panašus. Krasos inspektoriaus suėmė Gvazdinską, bet kad pasirodė, jog teismo įstatymais prieš jį nebuvo užtenkančių prirodymų, teismo prokuroras paliovavo Gvazdinską nuo atsakomybės. Kad Gvazdinskas tapo paliovuotas, tuojau užvedė bylą prieš kun. Valaitį už 10,000 dol. nuostolių ir išlaidų bylai už tai, kad lyg kunigas buvo kaltas už jo suėmimą. Ir toji byla priežastis buvo, kad šis kunigas Gvazdinsko bylą su kunigu tapo išbraukta iš Princen-ton'o, Ill. teismo knygu, o Gvazdinskui, tapo paliepta, užmokėti teismo išlaidas. Advokatas N. Piotrowski, lenkas iš Chicago, reprezentavo teisme kun. Valaitį, kaip jo apgynėjas.

Tas pats Gvazdinskas apskundė ir "Dziennik Chicagoski" už 10,000 dol. nuostolių už tai, kad "Dz. Chic." pa-talpino korespondenciją iš Spring Valley, Ill. No. 221, 21 rugsėjo 1908 m., kurioje buvo aprašytas visas tas atsitikimas Spring Valley'je su visokiomis ap-lykybėmis. (Korespondencija patalpinta augščiau). Spalių 22 d. surinkta grand jury Peorijoje, Ill. pašaukė kun. Valaitį, krasos inspek-torių ir pripažino Gvaz-dinską "enough guilty". Byla tapo atiduota teismui, ir Gvaz-dinskas turėjo užsista-tyti 500 dol. kaucijos. Byla gulėjo visus metus ir galų gale 8 gruodžio 1909 m. teisėjas peržiūrėjęs, be teismo, susi-mylėjo ant Gvazdinsko ir išbraukė jo bylą, kai-po neužtektinai priro-dyta — not strong proves.

Po Gvazdinsko suė-mimo sujudo visi lais-vamaniai, mingavo kasdien, kiekviena tau-tiška draugija nutarė šelpti Gvazdinską, kas 50, kas 100 dol., leido visas šalis kolektočius su visokiais melais; U-kėšų draug. paleido at-siliepimą į visus Ame-rikos lietuvių rinkti pi-nigus bylai, kad tik pa-liuosavus savąjį, o ap-kaltinčius kunigą. Taip rašo draugijos sekreto-rius J. Lingis "D. Vil-tyje" No. 41, 1908 m. Tuo laiku buvo siunti-nėjami kunigui grumo-jimai, leidžiamos pas-kalos apie nebusius daiktus, nešiojamos biau-rios fotografijos, atkalbinėjimai gerų žmonių nuo prigulėjimo prie para-pijos, ir t.t. "Kovoje", "Viltyje", "Vienyb. Liet.", "Keleivysje" ro-dėsi melagingi šmeiži-mai.

Už atspaudintą ko-respondenciją "Dzien. Chic." Gvazdinskas nie-ko nelaimėjo, kaip rašo toliau "Dziennik Chic." No. 28, 1911 m. Kokia laime Gvazdinskas tu-rėjo su kun. Valaičiu, tokia gavo ir su "Dz. Chic." nes teisėjas Hono-rais išbraukė

Gvazdinsko bylą ir lie-pė jam užsimokėti tei-smo išlaidas. "Dz. Chic." gynė ir-gi N. Piotrowski.

Tiek žinių paimta iš "Dzien. Chicagoski'o". Įdo-mu, kad "Katalikas", pa-matęs tą žinią lenkų dien-raštyje, perspaudino ją lietuviškame vertime, nu-kiropdamas pabaigą. Gvaz-dinskas tuojau atvyko su Vienbiskiu į Chicago ir pa-reikalavo nuo "Kataliko" 10,000 dol. atlyginimo. "Kat." išsigando ir pasiun-tė kun. Valaičiui "special delivery" laišką, kuriame meldė kunigo, kad susitai-kytų su Gvazdinsku. Bet kunigas atkirto, kad jis ne-atsako už tai, kas yra rašo-ma "Katalike". Tuomet "Katalikas" susitakė su Gvazdinsku, užmokėdamas jam 313 dol. ir atšaukda-mas korespondenciją No. 26, 1909 m. Atšaukimas skamba šitaip:

"Pereitais metais "Kataliko" 39 num. bu-vo rašyta koresponden-cija apie nekoki Juozą Gvazdinską. Su šiuomi pranešu, kad tasias ži-nias sėmiau iš svetim-taučių presos ir, mano nuomone, tos žinios ne-teisingos. Dėlto tos ko-respondencijos turinį ir atšaukiu."

Tiek su "Kataliku" ir jo "teisingomis" žiniomis ir dar "teisingesniais" atšau-kimais.

Iš visko, kas augščiau pa-rašyta, aišku, kiek teisybės yra Gvazdinsko korespon-dencijoje, tilpusioje "Ke-leivysje", No. 10, 1910 m.: "Istorija mano bylos su kun. Valaičiu." Tenai pri-rašyta visokių nebutniekių, kaip antai: buk kunigas gy-nėsi, naujus dokumentus statė, buk naudojosi kažin-kiomis pletkomis, da-gi galop pameluota, buk kunigas rinkęs aukas Cherryje žuvusiems, bet nedalinęs au-ku... Viskas sulota, viskas sumeluota. Bet teisybė visa-dos kaip alyva išeina į viršų. Gvazdinskas melais ir gąz-dinimais nieko nepesė, da-gi turėjo pats užsimokėti už "turbaciją". K. F. V.

Red. Priešas. Gal nebus pro šalį priminti, jog nema-lonūs santykiai tarp "Kata-liko" ir Gvazdinsko buvo priežastim suaukimo laik-raštininkų suvažiavimo, kur sai ir atsiliko, kaip žinoma, Brooklyne 17-18 kovo pra-citų metų.

Visiems svarbu.

Philadelphija, Pa., 12 die-ną šio mėnesio buvo laiky-tas susirinkimas visu Phila-delphijos draugijų, reikale apgynimo ateinančių emi-grantų lietuvių Philadelphi-jos uostas, kuriuos baisiau-siu būdu išnaudoja žydai.

Paskutiniuose laikuose emigracija į Philadelphiją umiai pasididino, ateina nėt penkių kompanijų laivai į Philadelphiją su pasažie-riais. Nuolatiniai skundai ir išnaudojimai mūsų brolių ir seserų per žydus, atkrei-pė atydą vietinių lietuvių, kad paduoti brolišką ranką tiems varguoliams. Dalykas tame, vietinės Philadelphi-jos draugijos nutarė suauk-ti visuomenišką susirinki-mą 12 d. kovo, t. y. nedėlio-j po pietų 5 valandą į šv. Ka-zimiero liet. bažnyčios sale,

336 Wharton st. Ant minėto susirinkimo nori visos drau-gijos susiorganizuoti ir nu-tarti, kokių būdu emigran-tams pagelbėti, kad ištrauk-ti iš po įtekms žydų, ar už-dėti atskirus lietuviams prieglaudos namus, ar bent išrinkti atsakančią lietuvi, kurs turėtų tiesą būti ant kožno įeinančio laivo su pa-sažieriais ir duoti šokių tokį patarimą savo broliams. Ši-tas svarbus užmanymas a-peina netikėtai Philadelphij-os lietuvių, ale čielą lietu-višką visuomenę Ameriko-j, užtai šitą atsišaukimą mel-džiu pagarsinti visuose liet-uviškuose laikraščiuose Ameriko-j, nežiurint savo partijos nuomonų. J. J. K.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

S. L. R. K. A. KUOPŲ ATIDAI.

Jau neilgas laikas iki 26-tam seimui, kursai turės iš-kilmingai prasidėti 30 gegu-žio Baltimorėje. Čia didelė, ramios širdies kuopa, trokš-ta, kad ir kitos kuopos pa-dauginų savo sąnarių skai-čių iki seimui, darydamos nepaprastus susirinkimus prirašinėjimui naujų sąna-rių ir prašyti savo klebonų, kad ir bažnyčioje paragintų rašyties prie taip naudingos katalikiškos organizacijos. Juk toji organizacija gali pasilikti tvirčiausiu pilio-rium lietuvių katalikų Ame-rikoje! Turime šiandien gra-žų organą "Draugą", kuria-me randame daug visokių straipsnelių. Tai-gi kuopos turi svarstyti, kad "Drau-gas" ir toliau pasiliktų mu-sų organu. Jau metas rupin-ties delegatais seiman. De-legatus reikia išrinkti ge-rus, mylinčius tikėjimą ir bažnyčią, geros, romios šir-dies vyrus. Įnešimus reikia sugalvoti ir apsvaistyti iš-kalno, kad nereiktų priešei-minių mitingų, kaip tai bu-vo pernai padaryta Pitts-tone, Pa. Reikia tikėtis, kad tokių ardmų nebus mu-sų mieste, kad seimas bus vienas gražiausių ir garsin-giausių. Abiejų susivieniji-mų atstovai vaikščioja, rink-dami apgarsinimus progra-mui, bet kur vieni pasivėli-na, tai gauna atsakymą, kad jau lietuviai buvo — ir ne-gauna. Ir viena ir kita kuo-pa rupinasi išgauti nuo ge-ležinkelio papigintas kainas delegatams, bet ligioli be pa-sekmės.

Bažnytinis choras ruošia-si išmokyti puikių tautiškių dainelių, o teatrališkoji drau-gija lavinasi išmokyti puikų lošį, dar rankraštyje tebe-esantį; bus vaidinamas pir-mu sykiu seime.

J. K.

Balius! Balius!

Meriden, Conn., 84 kuopa Susiv. L. R. K. A. ir draugi-ja šv. Kazimiero parengė didelį balių ant 25 d. vasa-rio. Malonėkite iš visų apy-linkinių pributi ant mūsų balius. Prasidės 7-tą val. vakare ir trauksis iki 12-tai. Atsibus ant St. Jeans (?) Hall, 171 Pratt str., Meri-den, Conn.

Kvičia komitetas.

Iš Visur.

SUVIENYOTOSIOS VAL-STIJOS.

Neseniai, bedebatuojant kongrese apie naują sutartį su Kanada, astovai Champ Clark ir Bennett išsitarė; kad geriau būtų prikergti Kanadą prie Suv. Valstijų. Tie žodžiai sukėlė didelį trukimą, kaip Kanadoje, taip ir Anglijoje. Vienas Londono dienraštis parašė, kad Clark ir Bennett pasa-kė viešai tik tą, ką šneka jau seniai tūkstančiai ame-rikiečių naminiuose pasikal-bėjimuose. Kilusius tarp-tautinius nesmagumus nu-sisėkė šiaip taip nuslopinti prezidentui Taft'ui, bet vis dėlto reikia bijoties, kad Ka-nados parlamentas neat-mestų sutarties (reciprocity treaty), o toji sutartis labai Suv. Valstijoms pageidau-jama, nes dikčiai papigintų valgomuosius daiktus.

MEKSIKŲ.

Maištas prieš Diaz'ą vis auga. Paieškoma Maderos, maišto vadovo ir apsiskel-busio save respublikos pre-zidentu, bet niekur neran-dama. Juarez'o miestas (prieš El Paso, Tex.) vis dar valdžios rankose, bet Maderos brolis, kursai yra valdišku maištininkų atsto-vu Washington, tvirtina, kad miesto igula veikia bi-s atkirsta nuo centro ir mies-tas netrukus pateks į maiš-tininkų rankas.

Vakarinėje dalyje operuo-ja maištininkų generolas Leyva, kuris turi po savim "Amerikos legijoną", i kuri įstoja daugelis narių naujos socialistų organizacijos, va-dinamos "Industrial Work-ers of the World". Tuo tar-pu pasieniu jodinėja Suv. Valstijų kavalerija, daboda-ma, kad maištininkams ne-būtų pristatomi ginklai ir amunicija iš Dėdės Samo valdybų.

KYNAI.

Maras neina neikiek ma-žyn. Japonams nusisėkė su-stabdyti baisią ligą Pietų Mukdene, bet Mandžiurijoje maras siaučia po senovei, indamas vis daugiau ir dau-giau aukų. Keliolika gydyto-jų, ką prižiūrėjo ligonis, už-sikrėtė ir numirė.

Žemė įšalus ir kasti duo-bes negyveliams negalima. Grabai guli ant žemės vir-šaus sukrauti vienat daikt-tan, o tas daiktas tai — pu-sė mylios! Užsikrečiama li-ga jau pradėjo platintis ir Santung'o provincijoje. Yra tai neįgydoma liga, kuri metasi į plaučius. Kas ap-serga, i kelias valandas nu-miršta. Roger S. Greene, kursai yra Amerikos kon-suliu Harbine, praneša, jog iki 17 d. sausio viename tik Harbino priemiestyje Eu-Čia Tienė numirė maru 1-803 žmonės, o pačiame Har-bine 433, tame skaičiuje dvy-lika europiečių.

Žmonės galutinai sutiko deginti nabašnikus ir iš 4000 nepalaidotų negyvelių su-deginta jau 1000. Mandžiurijos gubernatorius apskaito, kad 65,000 jau numirė maru, kuomet kiti šaltiniai pride-da dar tukstantį numirelių kitose provincijose.

Sykiu su maru pasirodė ir badas. Apskaitoma, jog badu numirė pastaru laiku

Kaip nuobodu mokyties!

nemažiau, kaip 10,000 žmo-nių.

Negana dar ir tų bėdų Kynams. Maskolija nusiu-nė ultimata, kad Kynai tuo-jau pristotų prie caro reika-lavimų, kitaip busianti pri-versta apskelbti karę. Mat šimet išsibaigė sutartis tarp Maskolijos ir Kynų, pada-ryta 1881 m. Maskoliai rei-ka-lauja laisvosios pirklybos kai-kuriuose pasieniuose, leidimo įsisteigti tris naujus konsulatų ir kad tuose mies-tuose, kur konsulatų bus, būtų pavelyta rusams pirk-ties žemė, taip pat kad pra-sikalteliai nebūtų teisiami vien kyniečių teisėjų, bet kad teistų juos sykiu ir mas-koliai.

Tie reikalavimai reikšia: duokš čia man šiaurinę Man-džiuriją ir visą Mongoliją, nes kitaip pamokysiu tave! Nėra tat ko stebėties, jog silpnas Kynų milžinas tyli, nežinodamas tuo tarpu, ką daryti su šiaurės meškinu. Galima spėti, jog maskolių pusę palaiko Europos vieš-patijos, kurios turi intere-sus Tolimuose Rytuose, taip pat Suv. Valstijose, nes visos jos bijosi atbūdančio mil-žino ir bando įvairiais bu-dais jį silpninti.

VOKIETIJA.

Užgrobtoms nuo Prancu-zijos 1871 m. provincijoms, Alzacijai — Lotaringijai, no-rima duoti autonomiją, bet parlamente duodasi girdėti daug priešingų balsų. Iš to piktumas prancuzams, kad su jų buvusiais broliais pa-sielgiama neteisingai.

Balius ir Imtynės.

Parengė šv. Juozapo pa-rapija, Duryea, Pa., ant 25 d. vasario 1911 m., ant G. Laibinio salės. Balius prasi-dės 6 valandą vakare; imty-nės — 12 valandą.

Imsis vienas sveriantis 220, antras 165 svary. Mel-džiame koskaitlingiausiai su-sirinkti pažiūrėti, katras pra-loš 400 dolerių parapijos na-udai. Įžanga 25c.

Redakcijos atsakymai.

Švelnučiui, Newark, N. J. Ačiu, bet apie dirnavonę jusų bažnyčioje jau buvo.

VARGONININKAI, KA-DA ATsIBUSIME?

Jau gal ne vienam iš mu-sų pasitaikė susitikt su žmo-nėmis, kurie užklausia: Ko-dėl mūsų vargonininkai nie-ko neveikia? Nieko nesiru-pina apie save? Ir kada pa-kils morališkai? Keletą sy-kių pasitaikė susitikt su vo-kiečių vargonininkais, ku-rie taip užklausė: Ar lietu-viai vargonininkai turi savo draugiją? Ar turi kokių laik-raštį, iš kurio galėtų semti žinias apie muziką ir giedo-jimą ir podraug rūpintų vargonininkų reikalais? Ir prisiėjo atsakyti vis ne*). Ir kodėl ne? Dėlto, kad mes vis dar miegame. Man-gi ro-dos, kad tą viską galime tu-rėti, jeigu tiktai būtų noras ir susipratimas, bet kad mes snaudžiame, o snaudžiant ne-galima nieko turėti. O gal lauksime, kad kas nors kitas mums tą viską parupintų? Ne, nebus to. Jeigu mes no-rime pakilt morališkai ir bu-vį pagerinti medžiagiškai, tai turime patįs dirbti, o ne laukt susidėjus rankas, kad ateitų kas nors mums į pa-gelbą.

Daugelis vargonininkų skundžiasi ant medžiagiško-jo padėjimo. Tiesa, medžia-giškas vargonininko pa-dėjimas šiandien prastas, o vietomis dargi visai negali-mas. Bet, pažvelgus iš kitos pusės, ar vargonininkai yra verti ir šiandieninio padėji-mo? Aš atsakysiu, kad ne. Nesakau ant visų, bet ant di-dumos.

Diduma mūsų vargonininkų neverti nešiot vargoni-ninko vardo, bet "dudlau-žio".

Nusibosta kuriam sunkes-nis darbas dirbt, pradeda galvoti apie lengvesnį duo-bos karnį, augi papuola min-tis į galvą, kad reikia moky-ties už "vargamistrą". Kaip sumanyta, taip ir padaryta. Eina pas vietinį vargoninin-ką, klausdamas, kaip greit gali jį išmokyti ir kiek tai atsieitų. Tas, žinoma, jaus-damos galingu muzikoje (nors nieko nemoka), atsa-

*) Lietuvoje išeina vargo-nininkams skiriamas laik-raštis "Vargonininkas". Red.

ko: "Į metus išmokysiu grot ir vietą duosiu, kaštuos \$100.00". Čia žmogus pra-džiunga, už tokią mažą mo-kestį gaus naują ir lengvą "džiabą" ir dar taip greit, i metus laiko...

Na, žinoma, ir išmokina: "Pulkim ant kelių", "Die-vas mūsų", "Responsori-jas", ir jau "vargamistrą" groja bažnyčioj. Jeigu kuni-gas pataiko užgiedot giesmę arba "Dominus vobiscum" iš to balso, iš kurio išmoko, tai dar šiaip taip, bet, giuk Dieve, iš tokio, kurio įsisai nežino, tai kai pradės ieško-po klevišius, tai žmogui, k-nančiam bažnyčioj, net ir nemuzikališkam nervus su-gadina. Vienok tokį mokslą turėdamas, įsisai jaučiasi di-deliu artistu ir jam moky-ties daugiau nebereikia, tik-tai prisipyręs reikalauja, kad jam alga kunigas padi-dintų ir ponu vadintų, o se-na bobutė, kad ir į ranką pa-bužiuotų. Ir tai labai daug tokių vargonininkų galima rasti Amerikoje. Tiesa, turi-me keletą ir gerų, kurie tik-rais yra profesionalais—muzikais, pilnoj to žodžio prasmė, bet labai nedaug, diduma-gi "dudlaužiai", ku-rie dergia tiktai vargoninin-kų varda ir dergia muzika mūsų bažnyčiose.

Šis dalykas taipgi labai negeistinas, kurį čia pami-nėsiu, tai įsikūsimas vargo-nininkų į "bizi" ne savo profesijos. Daugelį vargo-nininkų galima matyt ko-kiam nors pašaliniame "biz-nyje" praleidžiant visą savo laiką, muzikai nieko nepa-švenčiant, o jeigu ir pašven-čia, tai labai mažai.

Taigi matydami tokį padė-jimą vargonininkų, jau di-delis laikas pradėti rūpintis, kad paskendusius purvyne ištraukt. Juk kiekvienam ga-lima žinot, jeigu vargonininkas būtų tikru žinovu savo darbo, daug galėtų gero at-nešt netikėtai parapijai, bet ir visai tautai. Šiandie, kada jau žmonės mūsų pradeda atbust tautiška ir reikalaut lietuviškų vakarų su tautiš-komis dainomis ir šokiais, tai mūsų vargonininkai arba visai tuo nesinteresuoja, arba jeigu ir interesoja, tai labai mažą dalis, o juk galė-tų but vadovais ir tūrėtų jais but.

Taigi, draugai, atsibuskime. Pradėkim ir mes visuomenę pasirodyti su savais darbais, kad matytų visi jog ir mes nedykai žmonių duoną valgome.

Taigi matome, jog mes esame toli užpakalyje pasiilikę ir turime ieškoti išėjimo, kad galėtume žengt drauge su visais arba but ir vadovais.

Taip nsausdami, kaip iki šiolei snaudėm, nei kokio tikslo neatsieksime, bet čia reikalingas yra susiorganizavimas ir kad kaip daugiau mokantis taip ir tas, kuris ir mažiau moka, pasiduot vienas kitam ranką ir stot bendrai į darbą, o tada bus nesunku prieiti prie geresnės ateities.

Ateina vasara, kiekvienas mūsų esame liuosėsi, tad neatbutinai turime padaryti, visų lietuvių vargonininkų **susivažiavimą**, kur galėsime visi bendrai aptart, kaip mūsų nelaimės prašalinti. Kad mums šandien yra reikalingas visutinas susivažiavimas, tai jau niekas tam negali prieštaraut, nes pažiūrėkime į žemiausią klesą darbininkų, kaip tai kad tie, ką gatvės šlavinėja, ir jie turi savo organizaciją ir susirinkimus, kuriuose aptaria kaip savo buvį gali pagerinti, o mes ką turime? Nieko. Gana, miegojus, stokim į darbą!

Draugai! nieko nelaikdami padarykit tuojaus apskričių susivažiavimus ir nutarkit, kur ir kada sušaukt visutiną susivažiavimą. Apskričiai gali but padalinti taip: miestai su apilinkėmis: Chicago, New York, Pittsburg, Shenandoah, Seranton, Boston ir Philadelphia. Apskričių susivažiavimuose išrinkite delegatus po 2 ar po 3 į visutiną susivažiavimą, jeigu negalima būtų visiems suvažiuoti.

Taigi čia primindamas garsaus poeto žodžius:

Tad ir darbą kas tik sveikas.
Laimins Dievas mūsų žvgi!
K. Strumskas.

Kebų Raganius. Apie Tėvynės Meilę.

O mūsų tautoje, deja, ypatingai čia Amerikoje, randasi tokie asmenys, kurie atmeta ir Dievą ir nemarumą sielos, ir kurie nieko nepripažįsta išskiriant savybę ir garbinimą žodžio "mokslas", apie kurį tankiai neturi nei mažiausio supratimo, bet apie kurį daugiausiai mėgsta šnekėti. Mūsų tautiečių tarpe randasi tankiai tokie "mokslinčiai", kurie ir raidžių nepažįsta gerai, o griauti tą viską, kas doram žmogui yra brangu ir miela, yra pirmutiniai. Bėda ir ne laimė, kad mūsų tautoje, tik ką atgijiančioje randasi tokie asmenys—išgamos, bet ką daryti? kas kaltas? Turbuti jau taip lemia yra mūsų tautai. Su laiku jie išnyks, kaip "dūmas išblaškos mas vėjo"; reikia tikėti, kad taip ilgai nebus, o užviešpataus kitokia atmosfera ir kitokie laikai; tuomet visi pažins savo Sutvertąjį, Pradžią visų Pradžių. Pakol kas privalome saugoties mūsų tautos siaurpročių su jų "mokslu", kad mūsų neužnuodytu, o jie patys, nebeturėdami savo pasekėjų ir garbintojų, turės išsižadėti veidmainystės ir priešingo savo

sąžinei ir protui elgimosi. Tie mūsų siaurpročiai arba, kaip jie patys save vadina "mokslinčiai", atmeta kartais, kaip sakiau, netik jau Dievą ir išsižada šv. tikybos, bet dar sykiu išsižadėdami tikybos, išsižada ir Tėvynės, paniekinę prabotiečių tikėjimą, tradicijas, kalbą ir t.t. lyg nieko bendro neturėdami su jos reikalais ir savaisiais, žodžiu tampa kosmopolitais, nes išsidirba sau obalsi: "kur gera, ten ir tėvynė". Tečiaus, kas link tėvynės daugelis ir iš romių tautiečių užlaikusiųjų dorą, neturi gero supratimo apie jos reikalus, neprisiiliko jos reikalavimų, nors jai nėra priešingi. Tokie asmenys vadinas atšalėliais nuo savo tėvynės tautiečiais. Čia vėlė bėda, nes mūsų tauta daug turi tokių atšalėlių, kurie apie savo tėvynę nei maž nesirūpina; tėvynės reikalai tokiems stovi užpakalyje; kas ten tėvynėje darosi, ar pakils kada nors Lietuva, ką veikia mūsų veikėjai, jiems nerūpi. Kaip stovi mūsų tėvynės Lietuvos reikalai su lyginus su kitų tautų ir valstybių judėjimu, gerai ar blogai, tiems atšalėliams vis tiek, by tik turi sau šiltą pastogę ir kasnį duonos tam kartui.

Tatai dar syki atkartoju, bėda mūsų tautai, kad joje randasi daug užšalusių meilėje tėvynės, nenorinčiųjų pripažinti jos už savo motiną, kuri išauklėjo juos savo vaisiais, savu oru, nors juos mažus linksmino paukšteliai, žadino jų širdyse Lietuvos gelės prakilnius jausmus, geras norus ir palinkimus. Bėda mūsų tautai, kad joje randasi tokie asmenys, kurie užmiršta savo prigimtąją kalbą, paniekina prabotiečių tradicijas, papročius, nustoja savo nedoru gyvenimu šv. tikybos, parsiduoda uždyką, svetimtaučiams, prisivindami ir net pamylėdami jų kalbą ir tą viską, kas mums svetima.

Nustojus dideliām tautiečių skaičiui tėvynės meilės ar galima tikėtis snailauti savos neprigulmingos valstybės Lietuvos su savąja autonomija? Labai vargiai. Juk gerai žinome, kad kiekviena valstija susidaro iš atskirų asmenų; atskiras asmuo, tai valstijos pamatas. O nuo kogi priklauso visuomeninis darbas? Ne nuo ko kito, kaip tik nuo atskirų asmenų sugebėjimo darbuoties draugijoje. O tas sugebėjimas eina nuo pajėgimo save pergalėti, nuo meilės gilumo, nuo asmens sąžinės tvirtumo ir pastovumo, nes tik čia visuomeninis ir tėvynainiškas gyvenimas gali rasti tvirtus pamatus. Kad žmogus galėtų visuose savo gyvenimo reikaluose pergalėti žemus palinkimus, egoizmą, gaidulius, kad įstengtų tvirtais žingsniais eiti prakilnumo ir meilės keliu, sulyg žodžiu vieno vokiečių tautiečių, turi jo siela būti persisunkusi tvirtu tikėjimu, meile Dievo ir pagarba augščiauųjų taisyklių ir idealų, turi jo šaknis tvirtai laikyti sąžinės gilumoje ir aiškiai stovėti šiaupis sąžinės slenkčio, turi dėl jų išsižadėti žemiškų patogybių ir smaguriavimų. Toliaus kalbant, tiktai tada, kada pamylėsi prakilnius daiktus, kad dėl jų galėsi visko išsižadėti, tiktai tada tavo sielos prakilmos jėgos pasiiliuos nuo pančių vergu-

vės, tiktai tada iš tavęs galės buti nauda Dievui, tėvynėi ir visuomenėi. Dar toliaus einant, tik tada, kada prakilnios sielos sąžinės balsas viešpataus nuolatos tavo sąžinėje, taip kada tu įstengsi nepasiduoti netiesingiems valstijos reikalavimams ir visuomenės užgaidoms, tiktai tada tavo asmuo kaip reikiant bus prirengtas prie visuomeniškojo gyvenimo ir tėvynės meilės. Reikalavimai čia tikėjimui išdirbančio tvirtus ir ant gilaus nuosirdumo paremtus tarp atskirų asmenų santykius, tai tikrieji tėvynės meilės ir valstijos pamatai, nes ji gali lemtai stovėti tik esant tvirtai ištikimybei ir tikrai meilei tarp atskirų asmenų.

Žmogui norint išsisaugoti nuo blogų įtekmių, pagundu, nelemtu santykių su savo tėvynės reikalais visuomeniniame gyvenime, kad įstengtų užlaikyti savo sąžinės prakilnumą ir pajiegtų daryti kas sutinka su Kristaus mokslu, su giliu tėvynainiškojo ir visuomeniškojo labo supratimu, reikia tyrtis savo sąžinės paramos jėskoti kitur negu savyje, arba valstijoje ir visuomenėje, tai yra, idėale sielos — Dieve arba tikėjime, nes tikėjimas yra geriausias vaistas nuo visokių žmogaus kaip sielos, taip ir kūno silpnųbių.

Todėl mes visi privalome gyventi ir darbuoties vardan "Dievo ir Tėvynės", o tada būtų galima tikėtis, kad greitoje ateityje užviešpatautų tautos vienybė netik su religija ir tikru supratimu valstibinių reikalų, bet ir kituose dalykuose, kaip tai kalboje, išauklėjime ir t.t.

Bet apie tai bus gana. Grįžkime atgal.

Viena pati žemė yra negyva, su ja esame suvienyti pačiu tik mūsų kūnu. Augstėsnis dvasiškas sąryšis yra su žmonėmis ant tos žemės gyvenančiais. Tėvynė tampa atgaivinta paveiklu tik tada, kad išreikšime ant tos žemės spiečius daugybės žmonių, mūsų vientaučių, vartojančių tą pačią kalbą, tas pačias tradicijas arba padavimus, tuos pačius papročius. Be tos vaidintuvės tėvynė būtų kapu. Nemaļonų išpuđ padaro apleisti namai: nyku ir ilgu juose... daug baisesnį kalėjimą darytų šalis stovinti dykuma. Taigi žmonės vientaučiai daro antrą medžiagišką arba kūnišką pagrandą tėvynės meilės. Atskirk dalį tautos nuo žemės ir pernešk ją į kitus kraštus, tai pasidarytų taip, kaip keliatą vaikų atimtumė nuo motinos: ir vaikai verktų, ir motina verktų ir baisyis nenumaldaujamus būtų jų gailės. Koks turi būti nusiminimas tūkstantų žmonių, kada jiems prisieina apleisti, o gal ant visados, žemę tėvų, žemę pratevių, žemę, iš kurios kalkių jų kaulai, o iš kurios augmenų jų kūnai. Su tokiu gailės apleido žydai Jeruzolimą. Toje mintyje didžiausias Lietuvos dainius Adomas Mickevičius taip šaukia, išsiilgęs savo tėvynės bebūnant jam ištremime: O Lietuva, Tėvynė mano, tu taip, kaip sveikata; Kiek reikia tave brangint, tas tiktai mato, Kas nebteks tavęs. Nūn grožį tavo regiu Papuošale savo ir aprašau, Tėvynėn man ilgu...

O JIEMS KRYŽIUS APTEMO!

Giedrą žiemos dieną, netrukus po "Grabnyčių", kad ir suvargęs po dienos darbo dirbtuvėje, vakare nuejau aplankyti savo mylimąjį draugą Vilių. Lauke veik aptemo. Drauge kaip ir debesėlis apgulė mano mintis. Jaučiau, kad giedrios mintis nuslinko. Kažkas negerai vaidinosi mano sieloje. Grįžioje bėrōds buvo viskas linksma: — juokai, šnekos, žaidimas... Jaunimo pilna. Vieni lyg nušalę prisilinko prie geležinio krosnio, kiti grupuojasi prie apvalo stalelio, stovinčio arti lango. Šie, aštrindami žodžius trusiasi apie alutį. Pro keletą durų matosi ir kituose kambariuose guvus jaunimas. Besikalba jie apie žemiškus rūjus. Aš su Viliu susėdova atstu ir iš lengvo šnekučiuojau. Įėjo ir garsusis šviešulis Jonas. Draugai sušuko: "Hello!" (sveikas!), Hello, drauge!... / Hello, draugai!... Kurie sėdėjo ir tie pašokę pasveikino Joną. Apie jį dabar daugumas susispietė. Jonas apsisveikinęs apskelbė naujienas iš "Kovos" ir "Keleivio". Suramino, kad pirmieji darbai gerai eina. Toliaus priminė ir pagerbė tėvą Marką, perėjo ant Portugalijos revoliucijos, pagaliau apreiškė garbę apšvietai, o tai kaikas pritarė ovojomis: "lai gyvuoja apšvietai!" — Nevisiems Jono išvadžiojimai patiko. Tie viens po kitam, užsimovę skribelaites, išmovė iš kambario. Beliko apie penki karštuoliai: — vieni laisvuokai, kiti marksuikai. Aš su Viliu nesikišova į jų kalbas ir pasiilksminimus, nes mums rūpėjo mūsų asmeniškai reikalai. Mes tokiuos pirmėvybės, ką tvirkina, nepripažįstam. Jonui buvo laiko išsipasakoti apie laisvosios minties ir pirmieviskos dvasios šventenybes ir šventuosius. Markso pasekėjai buvo užganėdinti, ir kaip atėjo laikas išeiti Jonui, visi su pagarba jį palydėjo lig durų širdingai atsisveikindami: "Good bye! — by! (buk sveikas!)." Likusieji pabaigė alučio ąsočius, pasiėmė už cigarečių. Debesėliai dumų veik pripildė kambarį. Kambarėje žymiai aptemo... Išmušė aštuntą valandą. Išgirdome beldesį į duris. Atsilieptą: "come in!" (ieik!). Atsivėrė duris, įėjo zakristijonas, paskui kunigas, nes buvo tai kalėdojimas. Kunigas pasakė: "Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus!" Mūdu su Viliu atsistoje atsakė: "Ant amžių amžinųjų. Amen". Kunigas pašlakstė, kalbėdamas lotiniškus šventus žodžius. Mūdu su Viliu priėjova prie kryžiaus ir priklaupę jį pabučiajova, džiaugdamies garbę kryžiui atiduodant. Jauni šeiminingai buvo tuo laiku išėję, tad Vilius mandagiai pasiūlijo kunigui prisėsti. Pasakęs "ačiu", kunigas apvedė akimis kitus mūsų penkis draugus. Jiegi į kunigą akių nepakėlė, besėdėdami, kaip prie kedžių prilipe. — Ar jie lietuviai? — užklausk kunigas. Taip, lietuviai, atsakėva. Kunigas atsiliepia į juos: "Vyručiai, neužmirškite Dievo, eikite prie kryžiaus!" Toliaus bus.

CHARLES DICKENS. OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Kalbėdamas tai, p. Bumblys pakėlė lazdetę prie apgarsinimo ant vartų ir tris sykius sudavė į žodžius "penki svarai", kurie buvo atspausiti romiškoms neišmatuoto didumo litaroms.

— Šitaip! — tarė graborius, paėmęs p. Bumbly už knypkio, — apie tai aš ir norėjau kalbėti. Žinote, — bet koks dailus tas knypkis, p. Bumbly! Aš niekados pirmiaus to nepatėmyjau.

— Taip, man rodos, kad gražus, — tarė pedelis, su puikybe žiūrėdamas ant knypkių, kurie dabino jo rubus. — Ženklas toks pats, kaip ant parapijos antspaudžio, — geras Samaritonas, gydantis ligotą ir sužeistą žmogų. Valdžia padovanojo man tą Naujiems Metams, p. Sowerberry. Apsivilkau jais pirmą kartą, kaip dabar atmenu, prie tyrinėjimo apie mirtį to nusigyvenusio pirklio, kurs mirė už durų vidurnaktyje.

— Atsimenu, — tarė graborius. — Sudžios nusprendė, kad jis mirė nuo persisaldymo ir stokos reikalingiausių gyvenimui dalykų, ar ne taip? Bumblys patvirtino.

— Jie padarė ypatingą ištarmę, pridėdami keletą žodžių, kad jei prižiūrėtojas būtų —

— E, kvailystė, — pertraukė pedelis. — Jei valdžia paistytų visų nesąmonių, ką neišmanėliai sudžios pasakė, tai turėtų perdaug darbo.

— Teisybė, jie turėtų, — pritarė graborius. — Sudžios, — tarė pedelis, suspaudęs drūčiai savo lazdetę, — yra tai nemokyti, tamsūs, pašėlę niekšai.

— Teisybė, — tarė graborius.

— Jie neturi savyje filosofijos ir politiškos ekonomijos nei tiek, — tarė pedelis, paniekinančiai pakratęs pirštais.

— Žinoma, jie neturi, — sutiko graborius.

— Aš juos laikau per nieką, — tarė pedelis, labai užraudęs.

— Ir aš, — pridurė graborius. — Aš tik vieno norėčia, kad mes turėtume nepriulgingą teisną per porą savaitių, — atsilieptų pedelis, — tai valdžios įstatai tuoj nuslopintų jų dvasią.

— Tuscia jų, — atsakė graborius. Tą ištars, jis maloniai nusišypsojo, kad šiek tiek atšaldyti rustybę miršusio parapijos urėdo.

Bumblys nusiėmė kampuotą skrybėlę, iš jos vidaus išsitraukė skepetaitę, nusišluostė prakaituotą nuo rustybės kaktą; užsidėjo skrybėlę atgal ir atsikreipęs į graborių, tarė šaltesniu balsu:

— Tai kaip apie tą vaiką?

— O! — atsakė graborius. — Jūs žinote, p. Bumbly, kad aš ir gana daug moku pavargėlių naudai.

— Hm, — tarė Bumblys, — tai ką?

— Tai man rodos, — atsakė graborius, — jei aš tiek išsimoku pavargėliams, tai turiu tiesą pelnyti nuo jų, kiek tik galima, p. Bumbly. Taigi aš — aš pats pasiimsiu tą vaiką.

Bumblys pagriebė graborių už rankos ir nusivedė į vidų. P. Sowerberry ant pehkių minutų užsidarė su viršaisiais. Tapo nutarta, kad tą patį vakarą Oliveris eis pas graborių ant "jo malonės", vadinasi, jei graborius galės sunaudoti vaiką šiokiam tokiam darbui, neišlėisdamas perdaug jo maistui, tai turės valią laikyti jį pas save per kelis metus ir daryti su juom, ką tik nori.

Kada mažas Oliveris buvo atvestas pas ponus ir tie jam pasakė, kad da ši vakarą eis pas graborių tarnauti, ir jei jis skūsis ant savo buvio, arba sugrįš į prieglaudą, tai bus nuvežtas ant jurių ir tenai arba jį nuskandins, arba suskaldys jo galvą; — tai kukdikis parodė taip mažai jausmo, kad valdžia nusprendė, jis esant mažas užkietėjęs niekšas, ir liepė Bumbliui jį išvesti.

Nors prieglaudos valdžia, labiau už kitus žmones mokėjo parodyti didelį dorišką nusistebėjimą iš tokios stokos prigulincio jausmo, bet šiam atsitikime ji staciai apsiriko. Tame dalykas, kad Oliveris, vieton turėti per mažai jausmo, turėjo jo perdaug; tik blogu su juom apsiėjimu, buvo jau beveik privestas iki gyvuliško apkiatimo. Iš klausęs žinias apie savo naują paskyrimą su romin tyliėjimu, ir pasiėmęs ir rankas mažą savo pundelį, kurs, turėdamas vos pusę pėdos ilgio ir tris colius storio nebuvo persunkus nešti, Oliveris užsimaukė mučę ant akių ir da syki išikabinęs į p. Bumblio rankovę, tapo nuvestas į naują vietą savo kentėjimų.

Nekuri laiką Bumblys vedėsi Oliverį tylėdamas, nes pedelis nešė savo galvą augstai iškėlęs, kaip tokiām urėdai pritinka. Dagi tą dieną buta didelio vėjo, kuris blaškydamas pedelio skvermus visiškai pridengė jais Oliverį. Vienok jau juodu buvo arti savo paskyrimo vietos, Bumblys nusprendė, kad reikia apžiūrėti vaiką, ar jis tiks naujam savo ponui.

Tą padarė su nepaprastu globėjo švelnumu.

— Oliveri! — tarė Bumblys.

— Taip, pone, — atsakė Oliveris tykiu, drebančiu balsu.

— Pasitaisyk kepurę ir pakelk galvą, tamista! Oliveris tuoj paklausė paliepimo, bet braukdamas ranka per veidą, paliko akyse vieną ašarą. Kada Bumblys aštriai ant jo pažiūrėjo, ašara nusirito žemyn, paskui ją sekė antra, trečia. Kukdikis iš viso vieko norėjo save suvaldyti, bet neįstengė. Atliuosavęs nuo Bumblio antrąją savo ranką, jis užsidengė veidą su abiem ir verkė taip, kad ašaros sunkėsi per jo plonus pirštus.

Toliaus bus.

„Draugo" Agent

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

A. Kasparavičius
27 E. 23 rd st.,
Bayonne, N. J.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievič Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st.,
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield av.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 3,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.,
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, M.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

Alex Pričinauskas,
1232 Lincoln ave.,
Waukegan, Ill.

Pranas Smolenskas,
71 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
264 Pine st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.,
Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis,
65 Dávidson st.,
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116,
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas,
135 Ames st.,
Brookton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, M.

Ir skylės reikalingos.

Nigerių kunigužis dėkoda už kolektą: — Pereitą nedidelį kolektoje ant pavargusių kos sulų tiek buvo knypkių, aš turiu paduoti parapijū sumanytą, idant ir drab

Reikalingas vargonininkas
šv. Juozapo parapiją, Ma-
hanoy City, Pa., mokantis
gerai vesti chorą ir mokyklo-
je atsakančiai mokyti. Al-
gos \$50.00 ir ineigos. Atsi-
sauti pas:

Kun. S. Pautienų,
Mahanoy City, Pa.
(to 13)

Paieškau savo švogerio,
Ludviko Volterio. Paeina iš
Kauno gub., Šiaulių pavi-
to, Užventų parapijos. 4 me-
tai kaip Amerikoje; pirma
gyveno Scranton, Pa., o da-
bar nežinau kur. Turiu svar-
bų reikalą. Meldžiu atsišaukti
šiū adresu:
Bronislovas Pocius,
Box 12, Rhone, Pa.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Iždirbejas

visokių ženklu
draugystę. o y-
patingai: karkadū
guzikučių, meta-
liavų, anameliotų
ir padengtų cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liavų ir karunu.
Man pavestus dar-
bus atlieku artistai-
škai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škapilierių Panos šv.
ir šv. Traicės, gali gauti pas mus
visada. Mūsų išdirbame ir reikalaujan-
tiems pasiūlėm porą ant pažiūros.
Mrs. A. Smallen, 2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.
Ivairiausi geležiniai daliai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
daliai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvis
FOTOGRAFISTAS,

Naujas telefonas 1070-E.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

NERVIŠKI ŽMONĖS.

Atsistokite didelio nerviš-
kumo, kada ligonis yra pri-
verstas įieškoti pagalbos,
labai didelė klaida yra daro-
ma vartojant nuraminančių
nervus vaistą, kuris tankiai
užmuša nervus. Nervišku-
mas yra tai silpni nervai,
kurie reikalauja kitokio gy-
dymo. Tokie žmonės reika-
lauja savo nervams gero

maisto, kuriuoni yra Teine-
rio Amerikoniškas Flixiras
iš Bitter Vyno. Šitas vaistas
sutvarko malimo organus,
išvalo kūną, padaro sveiką
ir turtingą kraują. Jeigu
nerviškuma seka pilvo ne-
sveikumas, vartok Trinerio
Amerikonišką Elixirą iš Bi-
tter Vyno. Aptiekose. Jos.
Triner, 1333-1339 So. Ash-
land ave. Chicago, Ill.

Paieškau vargonininko
vietos. Esu pavienis. Gerai
suprantu gregorianišką gie-
dojimą ir galiu atsakančiai
vesti chorą. Mano antrašas:

Mr. R. Baršys,
318 E. 116th st.,
Kensington, Ill.

Reikalingas

vargonininkas lietuvis. Su-
lyg jo profesijos žinojimo ir
darbas ir mokestis.

Adresas sužinoti "Drau-
go" Redakcijoje.

Plymouth Natoinal BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimėjus
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

Mandagus patarnavimas.
G. N. Postlethwaite,
iždininkas.

3% SUČEDIJIMAS 3% AUGA.

PINIGAS DARO PINIGĄ.

Pradėk taupyti pinigus pas mus. Kad
ir mažiausia suma pridėta prie sučė-
dijimų ir 3 nuosimėjai, kuriuos moka-
me, greit padidys jūsų taupimą.
Lietuviams paranki vieta.

NORTH SCRANTON BANK

1902 North Main Avenue.
Scranton, Pa.

Jau laikas užsisakyti saviškiams 1911 metams

„ŽEMDIRBYS“

vienintelis ūkio reikalams pašvęstas laikraštis su kooperacijos prie-
du prie kiekvieno numerio

Metai III. „Kooperatorius“ Metai III.

kurį veda prityrusių kooperatorių būrelis.

„Žemdirbio“ su „Kooperatorium“ kaina:
metams 3 rub., pusei metų 1 rb. 50 kp., trims mėnesiams — 75 kp.
Vartotojų draugijoms, ūkio rateliams ir paskolos-taupymo
draugijoms, o taip pat ir minėtųjų draugijų nariams, užsisakant
„Žemdirbį“ su „Kooperatorium“ žiemiems metams, atleidžiama pi-
giau, būtent tik už 2 rb. 50 kap. metams.

Minėtųjų draugijų nariai, norėdami tuo pasinaudo-
ti, teiks gauti iš savo valdybų paliudijimą, jog tikrai
yra tos draugijos nariai ir atsiųsti tai mums.

„Žemdirbio“ adresas:

Russia, Vilna, Stefanovskij Forsztad, Dom Urba-
novicza. Red. „Žemdirbys“.

Naujausias! Importuotas Fonografas dykai.

Bus duotas kiekvie-
niui kas nusipirks
pas mus Rusišką Tabaką
už \$6.00.

Nieko nuo jūsų dau-
giaus nereikalaujam
tik kad patartumite
savo draugams pirkti
iš mūsų firmos tabaką.
Šitas importuotas Fonografas
yra padarytas iš
geriausio metalo, turi
didelę nikelinę triubą
ir labai gerai skamba.
Turėdami mūsų Fonogra-
fą galite surengti na-
mie puikų muzikos kon-
certą.

Užsukite tik mašinėlę,
uždėsite voliuoką, ir
galėsite išgirsti gra-
žiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, ištrauktas iš operų ir ope-
retų, žaidimų visokių instrumentų pavienių ir orkestrų. Klausant tai viska
bus malonu ne tik jums ir jūsų šeimynai, bet ir jūsų pažįstamiems ir kai-
myrams. Mūsų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Mūsų
duodame jums tą Fonografo nuosavybę dykai. Priešpateikite tik 50c. markom ir mes
atgisim jums geriausio Rusišką Tabaką už \$6. ir tą Fonografo drauge su vo-
liuokais ir nurodymais, kaip reikia apieiti. Apturėję per Express, užmokėsite
likusius \$5.50.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudo-
kitės, pamatysite, kad busite užgandinti. Pasargą: prašome nesulaužyti mūsų
firmos su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., 111-115 E. 7th St., Dept. W. New York, N. Y.

Lietuvių Darbininkų Laikraštis „Rygos Garsas“

rašo daugiausiai apie lietuvių darbo žmones, uždarbiaujančius di-
desniuose Rusijos ir užsienio miestuose kaip antai: Rygoje, Liepojoje,
je, Mintaujoje Peterburge, taipogi Šiauliuose, Panevėžyje Mariampo-
lyje, Vilkaviškyje ir kitur. Žinias prisiunčia savi korespondentai.
„Rygos Garsas“ įdomus yra ypačingai miestų gyventojams lietu-
viams, nes paduoda žinias apie didesnių miestų reikalus ir gyveni-
mą. „Rygos Garsas“ labai tinka pasiskaityti Kuršėje ir Vidžemėje
gyvenantiems lietuviams, nes paduoda plačias žinias apie tuos
kraštus pagal vietinių lietuvių, vokiškų ir rusiškų dienraščių ir sa-
vų korespondentų pranešimą. „Rygos Garsas“ duoda progą visiems
lietuviams darbininkams, išlaikytiems po plačiąją pasaulį savo
tarpe susižinoti ir su tėvyne nuolatini ryšį užlaikyti, kad nenusto-
jus jos sunais buvus. „Rygos Garsas“ praneša įdomiausias žinias
apie tai, kas dedas mūsų miesteliuose ir kaimuose, kame gyvena
mūsų darbininkų išeivių gentis ir pažįstamieji.
„Rygos Garsas“ turbūt kiekvieno lietuvių darbininko vadovu,
nes „Rygos Garsą“ skaitydamas lietuvis darbininkas geriau su-
pras ko jam truksta ir kaip reikalingus dalykus įgyti.

Lietuviai Darbininkai skaitykite „RYGOS GARSA“

o per jį susiprasit ir greičiau liksit tikrais piliečiais. „Rygos
Garsas“ nebrangiai atsieina; todėl rašykities „Rygos Garsą“ 1911
metams.
Visiems užsimokėjusiems už visus metus užleidžiama vieta vel-
tui apsigarsinti „Rygos Garsą“ (apskelbimose) ant 12 eilučių, o
užsimokėjusiems už pusę metų ant 6 eilučių.

„RYGOS GARSA“ KAINA:

	12 mėn.	6 mėn.	3 mėn.
Rygoje, Lietuvoje ir visoje Ru- sijoje su persiuntimu	2 r. 50 k.	1 r. 25 k.	— r. 65 k.
Rygoje be persiuntimo	1 r. 50 k.	— r. 75 k.	— r. 40 k.
Užsienyje	4 r. — k.	2 r. — k.	1 r. — k.

Vienas numeris: Rygoje 3 k., kitur 4 k.

Adr. RYGA, ELIZBIETOS (ELIZAVETINSKAJA) g-vė 24

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone
ir Visoje Aptinkinėje.
Agentura laivakorčių ant Geriausių
Linių.

Siunčia pinigus kas dien ir visas da-
lis svieto; taipgi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofis atidarytas kas dien nuo 8-tos
ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10-tos ryto iki 5-tai
valandos vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
303 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taipgi turime savo krautuvėje dau-
visokių maldaknygių ir svietiškių
visokių kalbos.
ONAI: Naujas 303 — Bell 662.

LIETUVIŠKA AGENTURA

Laivakorčių ir Pinigų Siuntimo.

Parduodu laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias
kompanijas New Yorke. Siunčiu pinigus greitai ir pigiai in-
visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais
reikalais arba keliejuant Lietuvon meldžiami kreiptis pas

VINCA TAMULEVICZE,
AGENTURA, 137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis rašyti ir rašyti be mokinio 15c.
NAUJAS BUDAS mokinis rašyti be mokinio 10c.
ARITMETIKA mokinimui roduoti su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAISINIS, BOX 62 NEW YORK CITY.

NAMINĖ MOKYKLĄ.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis rašyti ir rašyti be mokinio 15c.
NAUJAS BUDAS mokinis rašyti be mokinio 10c.
ARITMETIKA mokinimui roduoti su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAISINIS, BOX 62 NEW YORK CITY.

Jeigu vaistai namie reikalingi, tenebuna kitoki, tik Severos.

Pasilenkimas ir pasikelimas

tankiai parodo tau, kad tavo inkstai yra silpni, nesveiki. Toks da-
lykų stovis turi tuojau būti pataisytas, jeigu nori išvengti sunkes-
nių ligų.

Severos Vaistai

Inkstams ir Kepenoms

sudrutina nusilpėjusius inkstus, gydo ir gerame padėjime užlaiko
juos. Pataiso visokius puslės negalavimus. Tikriausi vaistai abiejų
lyčių ir visokio amžiaus asmenims.

Kaina 50c. ir \$1.00.

Nusipirk pas savo vaistininką. Neužmiršk pasakyti reikalaujas Severos Vaistų ir neimk ki-
tokių sutaismų, jeigu si uilytų. Severos Vaistai suvynioti į popierą, pilną visokių pa-
tarimų lietuviškoje kalboje.

Aljozijas Gabrian iš Sublet, Wyo., rašo: „Ilgus metus kenčiau inkstų ligą ir
bandžiau visko, apie ką tik pamislinau, iki kol vienas draugu netarė man: „Kodėl
nenušiperki bonkutę Severos Vaistų Inkstams ir kepenims?“ Tuoj nusiuočiau par-
nešti bonkutę, kuri tiek pagelbėjo, kad dar dvi nusipirkau ir visai išsigydžiau“.

Severos Rugštis Pilvui

užlaiko virškinimo organus gerame padė-
jime, pašalina sveiką apetitą ir reguliuo-
ja negalavimus, kurie pasirodytų nuo vi-
durių sveikumo. Kaina \$1.00

Severos Balsamas Plaučiams

sulaiko kosulį greičiau, nei kitoki vaistai.
Apsaugoja plaučius nuo uždegimo ir nuo
kitokių ligų. Smagus priimti suaugusiems
ir vaikams. Kaina 25c. ir 50c.

Ar turi Severos Kalendorių bėgantiems metams? Reikalauk nuo vaistininko. Nieko nekainuoja.

Daktaro patarimai dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Anksčiau ar vėliau.

Kiekvienas vyras mieste pirs siutus pas mane, ir
vyras, VĖLIAU atėję, gailės, kad neatėjo anksčiau.

Kaip pirma patėmijau, aš nebandau visokių prie-
monių, kad GAUTI kostumiūri, bet gavus, juos LAI-
KAU.

Štai specializacija, kuris bus ilgam laikui draugu
tam, kuris jį nusipirks.

Daug gražios spalvos ir materijolo siutu ir overko-
čū, pasiutu su lyg paskučiausios mados. Visur bran-
giau, pas mane

\$15.00.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

People's Bank,

Public Square,
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3 nuosimėjus nuo
sudėtų joje pinigų. Atmeta
nuo 9-nių ryte iki 3-jų po-
pietų. Subatomis gi nuo 9-
nių iki 12-tai val. prieš piet
ir nuo 7-nių iki 8-nių vaka-
re.

Gera, saugi Banka, užde-
ta prieš 40 metų.
THE PEOPLE'S BANK,
Wilkes-Barre, Pa.

People's Union Savings Bank,

Cor. Main & Water Sts.
PITSTON, PA.

Turi kapitolo su nuosimėjais
\$330.000.00.

Moka 3 nuosimėjus nuo su-
dėtų pinigų.

Geriausias kelias į prolobi-
mą

yra pradėti uždirbtus pini-
gus į gerą Banką.
Mės priimame net po vie-
ną dolerį.

